

ილორი

www.ilori.ge

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№272 (331) 10-17 ოგონი 2014

სახალხო მოძრაობა „სამებროს“ ორბანი 30 თმთი

მეგრული ენის ღრის აღნიშვნის მასალა იხილეთ ჩვენი ბაზილი მე-3-4-7 გვერდზე

საქართველო გუშინ, დღეს, ხვალ, ზემო??

ისტორია არ იწერება ერთი ეთნიკური ან რელიგიური ჯგუფისათვის – იგი საერთაშორისო მეცნიერებაა და თუნდაც ერთი ეთნიკური ჯგუფის მიერ მისი დაქინება ჩრდილს აყენებს მსოფლიო მატანეს. თუნდაც ჩვენი სამხრეთელი მეზობლის – სომხებისაგან რეალური წარსულის შერყენის იმდენი საძრახისი მაგალითი გვაქვს, რომ მისი გაზარება მსოფლიო ისტორიის უკულმა დაყენებას ნიშნავს. ამიტომაც მიიჩნევა, რომ სომხების მიერ შეთხზული ისტორიები შიდა მოხმარებისაა და საერთაშორისო არენაზე მისი გაზარება ხშირად იწვევს ხოლმე საქმეში ჩახედული სპეციალისტების ირონიულ დიმილს. სწორედ პირველად ისტორიაზე გვეყენება საუბარი ამ წერილში, რაც იმის კიდევ ერთი მცდელობაა, რომ ყოველთვის უნდა უარყოფითი ვალდი და ვიწამოთ მხოლოდ ხალასი!

“გარდაამდა გარდასავალი, აწი უარესს მოველი” – არაერთგზის ამოუკენესია მუდამ სცილასა და ქარიბდას შორის მდგარ, უთვალავი მტრის შემოსევებისაგან დროებით თავდასხნილ ქართველ კაცს, ფარი და ხმალი კედელზე ჩამოუკიდებია, სახნისის კვალში ჩამდგარა, მაგრამ დროებით, რადგან, ათა და ბაბადან, მშვიდობიანი და ლაღი საუკუნე არ ახსოვს საქართველოს და მუდამ მისი ადასანსხვისი მსურველი დაუნდობელი მტრის მოლოდინში ძილ-ფხიზლობდა!

მიმე ვამი გამოვიარეთ და როცა გვევონა, რომ სამშვიდობოზე გავედით, სწორედ მაშინ აღმოჩნდნენ ყველაზე რეალური საფრთხის წინაშე!

სცილა და ქარიბდაო, ვთქვით და ამ ორი ურსხულის აგუდითი აჩრდილი მუდამ ადგა თავს საქართველოს: რომაელები და ბაქტრიელები, ბიზანტიელები და სპარსები, არაბები და მონღოლები, ოსმალები და ირანი...

და იყო გაუთავებელი “ჰკა მაგასი”, ირეცებოდა მტერი, მაგრამ ქართველთა რიგებიც თხელდებოდა, მტერი კი პელიოსის მიერ კოლხეთის ველზე დათესილი მორიელით ბარტყობდა და ახალ განსაცდელს უშადადებდა ჯერ კიდევ ძველი იარებისაგან მოურჩენელ საქართველოს!

ბოლოს განგებამ ისე დააღაგა გოსტრატეგიული ბანქო, რომ საქართველო მუსულმანურ ოკეანეში აღმოჩნდა პატარა კუნძულად და მის ხმაღს ქარქაშში ჩაგება აღარ ეწერა. მიდიოდა ბრძოლა არსებობის შესანარჩუნებლად, რომლის გამოკვეთილ საბოლოო მოწოდებას წარმოადგენდა “ენა, მამული, სარწმუნოება” და სწორედ ამ დევიზმა გავგატარა უმძიმესი საუკუნეები!

მუსულმანები დაუჩინებლად მოითხოვდნენ რომ უარი გვეთქვა ქრისტიანულ რწმენაზე და ისლამი გვედღარებინა, მაგრამ უდრეკი გახლდათ ქართველი კაცის ნება, რომელსაც სული შთაბერა არგვეთის ერისთავთა შეუვლობამ, კაცობაშია ჯალალედინის მიერ მოკვდილებული ასი ათასი წამებულის აღმსარებლურმა შეუდრეკელობამ, ქეთევან დედოფლის გამირულმა შემართებამ (ესენი ხომ რელიგიური სტიციზმის განუმეორებელი მაგალითებია, რომელთა ანალოგი, დღემდე, მსოფლიოს არცერთ ეთნიკურ და რელიგიურ ჯგუფს არ გააჩნია!)

სომხებმა ჰკუა იხმარეს, სპარსელების ნებას დაჰყენეს და ეფესოს საეკლესიო კრებაზე მონოფიზიტები გახდნენ, რაც ნახევრადქრისტიანობასაც კი არ ნიშნავს, მაგრამ

მათ მხოლოდ ამგვარი ვირეშმაკობით გადაიჩინეს თავი და დღესაც ქრისტიანობის გულმხურვალე დამცველებად ასაღებენ თავს. დიას, მტერი გვაიძულებდა ქრისტიანობის უარყოფას, ნაცვლად კი გეთავაზობდა საკუთარ – მუსულმანურ რელიგიას, რასაც ეწირებოდა უკომპრომისო ქართველი მართლმადიდებელი-ქრისტიანი, დღეს კი მტერი გვაიძულებს უარი ვთქვათ მართლმადიდებლობაზე, სანაცვლოდ არაფერს ვეთავაზობს გარდა გარყვნილებისა, უხნობისა, სოლომისა და გომორასადმი მონური მსახურებისა!...

თუცა, ამაზე ოდნავ ქვემოთ! ამას წინათ ერთი ამკარად რეაქციონერი რუსი ისტორიკოსი გემოდგარადა ერთ-ერთი რუსული ტელეარხიდან, რომ საქართველოს აღორძინება მაშინ იწყება, როცა მათ რუსეთთან პოლიტიკური კავშირი დაამყარაო. მაგალითად კი თამარ მეფის და და რუსი უფლისწულის ოური (გიორგი) ანდრიას მე ბოგოლიუბსკის ქორწინება მოჰყავს. ან არ იცის ამ “ისტორიკოსმა”, ან შეგნებულად აჟალბებს ისტორიას, რადგან თამარ მეფის ეპოქაზე იყო რუსეთისაგან სრულიად დამოუკიდებელი დავით აღმაშენებლის დიდებული ეპოქა, რომელმაც “ნიკოფსიდან დარუბანდამდე” განავრცო საქართველოს სახელები.

რაც შეეხება ე.წ. “პოლიტიკურ ქორწინებას” თამარს და გიორგი რუსს შორის, ეს უკანასკნელი არ გახლდათ იმ უფლებებით და დირსებით აღჭურვილი პიროვნება, რომ მას საქართველოს შემდგომი აღორძინება შეძლებოდა. ამრიგად, არც ეს ეტაპი შეიძლება ჩაითვალოს საქართველო-რუსეთის პოლიტიკური ურთიერთობის კულმინაციად. მანამდე იყო “გარანტია” მოხვლა, რუსეთის უკიდუგანო ველებიდან, საქართველოში, მაგრამ ვერც ეს ექსპედიცია ჩაითვლება პოლიტიკურ ურთიერთობა დაამყარების ქვაკუთხედად...

ნაცვლად იმისა, რომ ორივე მხრიდან ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგას ერთ დროს მეგობრულად მცხოვრებ რუსებსა და ქართველებს შორის, კვლავაც აქტიურობენ ვიდავ ყაიმერალი მიმეცნიერი კლემენტები, რომლებიც ერთმანეთს აყვედრიან უამრავ მომადლებულ სიკეთეს. არა და, დასამადლებელი არავის არაფერი აქვს და თუ რუსებმა უდავოდ გადაარჩინეს საქართველო მოხლეკავებული მუსულმანური ჭირისაგან და აქციეს იგი ერთ-ერთ ეკონომიკურად და მენტალურად ძლიერ სახელმწიფოდ, ქართველებსაც არაერთგზის გადაურჩენიათ რუსეთი განადგურებისაგან და სწორედ ქართველი ადამიანის დამსახურება გახლავთ ის, რომ დღეს რუსეთის მსოფლიოს ზემდგავრი სახელმწიფოა!

დავიყოთ თუნდაც იმით, რომ ჯერ კიდევ “გეორგიევსკის ტრაქტატის” გაფორმებამდე აღექსანდრე ბატონიშვილმა ჩაიბარა პეტრე პირველის რუსეთის არტილერია და მოახდინა მისი რეორგანიზაცია. სწორედ ამ დამსახურებისათვის მიანიჭა მას პეტრე პირველმა გენერალ-ფელდციხისმისტერის სამხედრო წოდება და ლამის დააცარიელა სახელმწიფო სახინა იმისათვის, რომ აღექსანდრე ბატონიშვილი შეედგების ტყვეობისაგან დაეხსნა. იქნებ ვინმემ თქვას, რომ ეს არ გახლავთ ჭეშმარიტება?

რუსული სამხედრო ძლიერების ხენიტი – “ბოროდინო” სწორედაც რომ სამეფო შტოს წარმომადგენელი ქართველი პეტრე ბაგრატიონის სახელს უკავშირდება!

ქართველმა იოსებ სტალინმა ორჯერ გადაარჩინა რუსეთი – პირველად მაშინ, როცა გააცამტვერა რუსეთის, როგორც ეთნიკური და რელიგიური ფენომენის განადგურების ტროცკისეული გეგმა და მეორედ – როცა თავისივე ბუნაგში მოუგრნა კისერი ფაშისმს. და რომ არა სტალინისა და ბერიას ტიტანური მონღოლებითი შექმნილი ბირთვული იარაღი, არავის იცის როგორ წარმართებოდა საბჭოთა კავშირის (ეი – რუსეთის) ბედი დიდი სამამულო ომის შემდეგ! რა ვქნათ ახლა, ვამადლოთ ერთმანეთს ეს სიკეთეები?

განა მხოლოდ ორივე ერის დაუძინებელ მტრებს არ აძლევთ ხელს, რომ დავივიწყოთ საამაყო ისტორიული მოვლენები და მხოლოდ უნიათო მტრებით ვუდინოთ ერთმანეთს? როგორ შეიძლება, რომ ქართველებსა და რუსებს შორის შემრეგებლის როლს ის სომხები თამაშობდნენ, რომელთა მიმართ არავითარი ნდობა და პატივისცემა არ არსებობდა რუსეთში, ვიდრე იმპერიის სათავეში არ მოვიდა არარუსი ეკატერინე მეორე, რომელმაც დიდი ქრთამის ფასად ჩააყენა სომხები საკუთარ ფავორიტთა რიგებში და ყველა პირობები შეუქმნა მათ გასამდიდრებლად.

ჩარხები იყვნენ და იმიტომ! ქართველებს სად ეცადათ ფულის საკეთებლად – ისინი მხოლოდ ომსა და მტრის დაჯანსაღე ფიქრობდნენ!

გაიხსენეთ, რას შეეწირა ბოროდინოს ომში მიმედ დაჭრილი პეტრე ბაგრატიონი, რომელმაც რამდენიმე ნაბიჯი გადადგა იმით აღმფოთებულმა, რომ ფრანგებმა მოსკოვი აიღეს... სწორედ ეს ნაბიჯი გახდა მისი სიკვდილის მიზეზი! რა პატარები და სასაცილოები ვართ ხოლმე ხშირად, მათთან შედარებით?! ახლა კი ვიდავ ავისმისურნებები ირონიულად გაჰყვირიან, რომ ვლადიმერ პუტინი იოსებ სტალინს უდარებს თავსო! არა მგონია, რომ ეს რუსეთის ფელერაციის პრეზიდენტის დირსებას აკინებდეს, რადგან, ბირის ელცინისაგან განსხვავებით, იგი მართლაც სტალინური შემართებით იბრძვის რუსეთის ძლიერების აღორძინებისათვის! ვიმეორებ – დაშნაკი მიხეილ სააკაშვილივით ვერაგულად ძირს კი არ უთხრის საკუთარ სამშობლოს, არამედ ყველაფერს აკეთებს მისი აღორძინებისათვის!

არც იმის დამაღლა ეგების, რომ “გეორგიევსკის ტრაქტატამდე” და მის შემდეგაც იყო ხაოიანი მომენტები რუსებსა და ქართველებს შორის დამყარებულ პოლიტიკურ ურთიერთობებში, მაგრამ ამის მოთავეები უდრდნენ არა ქართველები და რუსები, არამედ რუსეთს წურბელებით მიკრული გერმანელები და საქართველოს ასევე წურბელებად მიკრული რეაქციონერი სომხები (სამწუხაროდ, ეს “ტრადიციები” ამკამაღაც მძლავრებენ). ამის ნათელ მაგალითს თუნდაც ტოტლებენის გულისამრევი დალატი წარმოადგენს, რომელმაც მარტო შეატოვა მეფე ერეკლე, თავისი მცირერიცხოვანი ჯარით, გაემშველ მტერს...

თუ ვინმეს ეტყუ ვაპრება ამ სტრიქონების რეალობაში, მოუწოდებთ, რომ წაიკითხონ დიდი რუსი პუბლიცისტის ვასილ ველისკოს “კაგასია”, წაიკითხონ მომხენის, მასპეროს, მარკის დე კუსტენის და სხვა პირთუნველ

მემატიანეთა ისტორიული ქრისტიკები! როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ისტორია ერთი ეთნიკური ან რელიგიური ჯგუფისათვის არ იწერება, იგი საერთაშორისო მეცნიერებაა და თუნდაც ერთი ეთნიკური ჯგუფის მიერ მისი დაქინება ჩრდილს აყენებს მსოფლიო მატანეს.

სიამართლე გითხრათ, დღეს ყველა მოახროვან ადამიანი გარკვეულწილად ატრილია საქართველოს გარშემო შექმნილი პოლიტიკური ვითარებით: ცალ მხარეს დგას რუსეთი, რომელმაც წავგართვა ძირძველი ტერიტორიები, თუცა, რუსეთის ხელისუფლების მხრიდან გაისმის თუნდაც სუსტი განცხადება იმის თაობაზე, რომ საქართველოს ტერიტორიული მილიანობის აღდგენა სრულიად არ გახლავთ გადაუჭრელი პრობლემა.

მეორე მხარეს დგას ევროამერიკა, მოძლებული გარყვნილებით, თავისი გულისამრევი წვერებიანი “კონსტიტუტი”, ქართული ეროვნული ტრადიციების განადგურების მუქარით, ქართველების ტოტალური გადაგვარების ვერაგულად დახეწვილი პროგრამით...

ისიც ფაქტია, რომ ტერიტორიები ბევრი დაგვიკარგავს, თუნდა საქართველოს გასახტობის შედეგად ქვეყანას ლამის 21 ათასი კვადრატული კილომეტრი დათმობდნენ თურქებისა და აზერბაიჯანელებისათვის, მაგრამ საქართველო მაინც ფეხზე დადგა და მოკლე ხანში ჩაღდა ეკონომიკურად და სულიერად განვითარებული ქვეყნების რიგში! ერთადერთი, რასაც შეუძლია წააქციოს საქართველო, გახლავთ ქართველ ადამიანში მორალის, ხნეობის, რელიგიურობისა და ქართული ეროვნული ტრადიციების ჩაკვლა, რაც ძალიან კარგად იცის ჩვენმა დაუძინებელმა მტერმა და სწორედ ამ სიწმინდეებს ეჯავგურება მოსარყველად!

სწორედ ამ სიწმინდეებს იცავს დღეს რუსეთის ხელისუფლება, კანონით ებრძვის ყოველნაირ ბოლწინტევიანობას და გარყვნილებას და მხარს უჭერს მართლმადიდებლობის კანონების ერთგულ დამცველ რუსულ ეკლესიას!

ჩვენ ერთხელ უკვე ვიდექით საბედისწერო პოლიტიკურ გზასასაყარზე, როცა არჩევანი უნდა გაგვეკეთებინა სპარსელებსა და იმ ბიზანტიელებს შორის, რომელთაც ვერაგულად მოგვიკლავს მეფე გუბაზი. და მაინც ბიზანტიელებთან ყოფნა ვარჩიეთ, რადგან ვიცოდით, რომ ეს ყველაზე ძლიერი მეფის მკვლელობაც კი ვერ გაანადგურებს.

სპარსელების გვერში დგომა კი უჭველად გაგვანადგურებდა, რადგან ისინი ჩვენს სულიერებასა და რელიგიურ მრწამსს მიწნევდნენ მიუღებლად და დაუნდობლად ებრძოდნენ!

დღესაც ასეთ გზასასაყარზე ვდგევართ, მაგრამ რატომაც იმ ევროამერიკელს ვირჩევთ, რომლებიც ჩვენს რელიგიასა და სულიერებას მიიჩნევენ მიუღებლად და ყოველი საშუალების გამოყენებით ცდილობენ მის განადგურებას.

ასეთი იყო საქართველო გუშინ, ასეთია საქართველო დღეს, საინტერესო კი ის არის, თუ როგორი იქნება იგი ხვალ, თუ კერძს არ შევიცვლით და შიშველი ხელით შევიცვლით შხამიანი ასპიდის დაჭერას!

როლანდ ჯალაღანი, “აია“-ს და “ზახისი“-ს აკადემიების წევრი

ზინას კალიან ენაბრება:

პატიმრებით გადაჭედული ციხეები, უდანაშაულო ახალგაზრდების ჩაცხრილება ქუჩებში, ცოცხები უხერხულად ადგილში, დაწიოკებული ბიზნესი, საპროცესო გარიგებით გადატარებული მოსახლეობა, პოლიტიზირებული პოლიცია, უკანონო ფარული მოსმენები, ხელმოწერილი ჯანდაცვა, ძვირფასიანი სწავლება და ასევე ძვირფასიანი სასკოლო სახელმძღვანელოები, სახელისუფლებო კორუფცია და და განუკითხაობა, არჩევნების გაყალბება, კანკების აღწევა, სიცრუე, ორპირობა, ფლიდობა, ახალგაზრდა თაობის გარყვანა, ქართული სულიერების ჩაკვლა, რელიგიის დაქინების მუდმივ მცდელობა, სახელმწიფო ბიუჯეტის დანაშაულებრივად ხარჯვა, ქართული მიწების უცხოელებზე მიყიდვა, დანაშაულებრივად ჩატარებული პრივატიზაცია, საქართველოს ტერიტორიების განსხვავება, პატრიოტების დევნა, მოღალატე არამხადათა აღწევა, ფიზიკურად და სულიერად მახინჯებისა და ყოველი სახის სიმანხჯის წახალისება, პოლიტიკური თვალთმაქცობა, ნეპოტიზმი, ომი და დავიდარბა, გულისამრევი ტრაბახი და ყოველნობა, ცინიზმი, განადგურებული მეცნიერება და ეკონომიკა, დამსახურებული პიროვნებების “ჩარეცხვა”, ქართველებისაგან საქართველოს დაცლა და უცხოტომელთა შემოთესლება, ტელეარხების დაბევა, პოლიტიკური ოპონენტების ღია ტერორი, სააკაშვილის სულიერი ჯლოყინი და ნაცების თავხედობა,

სხა მიუხით ნახსროვას!

ენის დღის აღნიშვნისადმი

29 მაისს მებრული ენის
დღე აღნიშნა
დადიანების ქალაქში

კარგახანია ზუგდიდში არ ვე-
ოფილვარ. ბავშვობა და სიჭაბუკე
აქ მოვიღიე, მაგრამ ბედმა ენგურს
გაღმა გადამიყვანა და მთელი ჩემი
შეგნებული ცხოვრების ნახევარზე
მეტი აფხაზეთში, კერძოდ, სოხუმში
გავატარე. ახლა ისევ აქ ვარ, და-
დიანების ქალაქში. 28 მაისია. ხვალ
კინოთეატრ „ატრიუმის“ დარბაზში
მებრული ენის დღე აღინიშნება
და ამ ღონისძიებაზე დასასწრებად
ვარ მოწვეული.

„ატრიუმი!“ რა საჭირო იყო ამ
უცხო სიტყვის მოხმობა? უწინ ამ
კინოთეატრს „საქართველო“ ერქვა.
ემაწვილკაცობაში ბევრჯერ
ვმდგარვარ მისი საღაროების
რიგებში. ის დრო წავიდა. ახლა
აქ კინოს არ უჩვენებენ, შიგ სათა-
მაშო აპარატურაა განთავსებული.
„ატრიუმი“ ბერძნული სიტყვაა და
საცხოვრებელი სახლის შიდა, შე-
მოსახლვრულ ეზოს ნიშნავს. ბევრი
ვიფიქრე, მაგრამ მაინც ვერ გავიგე
თუ რატომ დაარქვეს ამ შენობას
ატრიუმი; ვერ გავიგე, მაგრამ არ
გამკვირვებია, განა ცოტა რამ ხდება
ჩვენს დროში ბუნდოვანი და გაუგე-
ბარი?! ერთადერთი რასაც აქ სახ-
ელს ვერ შეუცვლიან, დადიანების
სასახლეა. მივირს რატომ ააშენეს
ეს სასახლე სამთავროს განაპირას,
აფხაზეთის საზღვართან სულ
რადაც სამიოდე კილომეტრის
მანძილზე. ალბათ ძნელი მის-
ახვედრი არაა... ლევან მეორე და-
დიანის დროს სამთავროს საზღ-
ვარი, ენგურთან კი არა, კელესურ-
თან გადიოდა და მაშინდელი „წი-
ფურია“ (ადრე ასე ერქვა) საზღვრისპირა დასახლება როდი
იყო. წიფურიას მოგვიანებით
გრიგოლ დადიანის პატივსაცემად
გრიგოლიოპოლისი ეწოდა, მაგრამ
შემდგომი თაობის დადიანებმა ისევ
შეუცვალეს ქალაქს სახელი და
ამჯერად ზუგდიდი დაარქვეს, რაც
მებრულად ზურგა დიდს (დიდ
ბორცვს) ნიშნავს. ჩემს ახალგაზრ-
დობაში ზუგდიდი გახსნილი
ქალაქი იყო, მის გულში გადიოდა

ცენტრალური გზა, როგორც
ჩრდილოეთის, ასევე სამხრეთის მი-
მართულებით და ქალაქიც თავი-
სუფლად სუნთქავდა. ნელ-ნელა
შაგრენის ტყავით დამცრობილი
სამთავროს მთავარი ქალაქის იქით,
ენგურს გაღმა, ძველი ეგრისის
სამართალმემკვიდრის – აფხაზეთის
ტერიტორიაზე ახალი სახელმწიფო
აღმოცენდა და ზუგდიდი დარჩა
ენგურის მარცხენა ნაპირზე
გასილული, როგორც ძველი, მი-
ტოვებული ბორანი.

დავხვტივალბო ზუგდიდის ქუჩებ-
ში და ის შავბნელი დღეები
მახსენდება, როცა „მხედრონელთა“
მიერ აოხრებულ-გადაძვარ
ქალაქში გავლა სახიფათო იყო.
აქ ადამიანებს ეთნიკური ნიშნის
მიხედვით კლავდნენ. მართალია,
ზოგიერთ თბილისელს არ სურს
ამის აღიარება, მაგრამ თვალეში
ნაცარს ვერ ჩავიყრით. ნამდვილად
იყო ის, რაც იყო. „მხედრონი“
ყველგან სასტიკად იქცეოდნენ,
იტყვის მავანი, მაგრამ ზუგდიდის
ქუჩებს სხვა რამე ახსოვს: აქ
კლავდნენ და მღეროდნენ „ყველა
ჩემი სამშობლოა სამეგრელოს გარ-
და“-ო. ახსოვს ისიც, რომ სოფელ
დარჩელში უიარაღო და
უდანაშაულო ადამიანთა 24 სახლი
დაწვეს, საქონელი დაუხოცეს და
ჭები წაუბილწეს. ამ არაკაცების
მეთაური კი ღირსების ორდენით
დააჯილდოვეს...

ვგრძნობ, მოგონებებმა შორს
წამიყვანა და მთავარ სათქმელს
დამაშორა, მაგრამ რას ვიზამთ,
ქალაქი ზოგჯერ უსიტყვოდ ყვება
თავის უბედურებას. აქ დღემდე არ
დავიწყებიათ „მეგრელთა საქმის“
ვერაგული გეგმაც, რომელიც
მთელი ეთნოსის გასახლებას ით-
ვალისწინებდა. დავდიოდი ზუგ-
დიდის ქუჩებში და ვფიქრობდი,
ყოველივე ეს ავადსახსენებელი
წარსული გავლენას ხომ არ
იქონიებს ხვალინდელ ღო-
ნისძიებაზე-მეთქი, მითუმეტეს მაშინ,
როცა აფხაზეთი დაკარგულია და
რეგიონს ლტოლვილებთან ერთად
ეკონომიურად საშინლად უჭირს.

სადამოს, ნათესავის სახლში პა-

ტარა სუფრას ვუსხედვართ. შემო-
ვიდნენ მეზობლები. გავისხენეთ
გასული საუკუნის 90-იანი წლების
ტრაგედია. გავისხენეთ გაზეთი
„აღდგომაც“, რომლის მთავარი რე-
დაქტორი და ერთ-ერთი დამფუძ-
ნებელიც მე გახლდით.

მეორე დღეს, 29 მაისს კინოთეატრ
„ატრიუმის“ დარბაზში ტევა არ
იყო...

ქვაფენილზე ამოსული
იონჯა

სანამ „ატრიუმამდე“ მივიდოდი
ქვაფენილზე ამოსული იონჯა
შევნიშნე. ზედ მანქანებიც გადა-
დიოდნენ და ფეხით მოსიარუ-
ლენიც. გამიკვირდა, როგორ და
რანაირად იხარა ამ ბალახმა, როცა
მიწა ქვებით დაუფარეს, ზედ კი
მანქანები და ფეხით მოსიარულენი
ტეკანიდნენ წამდაუწუმ. რა ძალა
ჰქონია, ერთი შეხედვით უსუსურ
ბალახს და როგორ ძალუმად
ჩაბლაუჭებია სიცოცხლეს-მეთქი. ეს
უცნაური განცდა შემეყვა დარბაზში,
თითქოს რაღაც საერთო ჰქონოდა
ამ პაწაწინა მცენარეს გაქრობის
პირას მისულ მეგრულ ენასთან...

მებრული ენის დღე შესავალი
სიტყვით გახსნა სახალხო მოძრაობა
„სამეგრელოს“ წევრმა და ენათმეც-
ნიერმა მამანტი ძაძამიამ. სხვათა-
შორის ამ დღეს – 29 მაისს იყო
მისი დაბადების დღეც, რაც დამწრე
საზოგადოებამ გულთბილად მიუ-
ლოცა დეაწლმოსილ მეცნიერს.

ღონისძიებაზე სიტყვებით
გამოვიდნენ: ეპისკოპოსი ბენედიქტე,
მწერლები გური ოტობაია, ბორის
დავითაია, ზაალ ჯალაღონია, ცნო-
ბილი მკვლევარი და საზოგადო
მოღვაწე ედემ იზორია, მალხაზ
გრიგოლია, სამეგრელო-ზემო
სვანეთის მწერალთა გაერთიანების
ხელმძღვანელი შუკო ჯიქია, მწერ-
ალი ლაშა გვასალია, გოგი შონია,
გიორგი ხულორდავა, ზურაბ ახ-
ალაია, თენგიზ ფეტეღავა, ნუგზარ
შამუგია, მამუკა ხუბუა, პეტრე ნაჭყე-
ბია, დოდო მირცხულავა და სხვე-
ბი.

გამომსვლელთა შორის შუალე-
დურ დროში ეკრანზე ნაჩვენები
იყო ფირზე ჩაწერილი სიმღერა
„პარირა“ ნიკო ხურციას შეს-
რულებით. ასევე გაუღერდა ლაზი
მომღერლის ქიაზიმ ქოიუნჯის „დი-
დოუ ნანა“ და ლაზური სიმღერა
„შანა“. დამსწრე საზოგადოებამ
მოისმინა აწ გარდაცვლილი პო-
ეტის ლაშა გახარიას მეგრული
ლექსები. ღონისძიებაზე მოწვეული
იყო და რამდენიმე ხალხური სიმ-
ღერა შეასრულა მქონებურე ქალთა
ანსამბლმა, ჯული ჩიტაიას ხელმძღ-
ვანელობით.

გამომსვლელთა მთავარი

სათქმელი იმაში გამოიხატა, რომ
მებრული ენა გაქრობის პირას
არის მისული და საქართველოს
მთავრობამ უნდა გადადგას ქმედი-
თი ნაბიჯები ამ უძველესი კოლხ-
ური ენის გადასარჩენად. ხაზგასმით
აღინიშნა, რომ ეგრეთწოდებული
„მებრული სეპარატიზმი“ ბუნებაში
არ არსებობს და სამეგრელო არას-
დროს წასულა ერთიანი საქართვე-
ლოს სახელმწიფოებრივი იდეის
წინააღმდეგ, მიუხედავად იმისა, რომ
მას ამის შესაძლებლობები ბევრ-
ჯერ ჰქონდა. „მებრული სეპარა-
ტიზმი“ იმ ადამიანების მიერ არის
მოგონილი, ვინც ასე თუ ისე იცნობს
კოლხურ-იბერიული მოღვმის ხალხ-
თა ისტორიას და შიშობს სამეგრე-
ლოს არ აღუძრას სურვილი ჰეგე-
მონობისა, რაც რბილად რომ ვთქ-
ვათ, ყოველგვარ საფუძველს მოკ-
ლებულია. ქუჯი-ფარნავაზის იდეა
დღემდე ცოცხალია, ქუჯის სიტყვები
ფარნავაზის მიმართ ნათქვამი, შენ
იმეფე ჩვენზედაო, მეგრელებს ასე
ესმით: იყოს ქართული ენა ერთიანი
საქართველოს სახელმწიფო ენა,
ოღონდ მე ნუ მომკლავო!

მებრული ენის დღისადმი
მიძღვნილი ღონისძიება კარგად
იყო ორგანიზებული, რომელშიც
დიდი წვლილი მიუძღვის სახალხო
მოძრაობა „სამეგრელოს“ ზუგ-
დიდის ოფისის ხელმძღვანელს ბა-
ტონ ზურაბ კვარაცხელიას და
სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“
მთავარი საბჭოს წევრს ბატონ
ზაურ გახარიას.

შარშან, გაქრობის პირას მისული
მებრული ენის შენარჩუნების
მიზნით საქართველოს პარლამენტს,
მის თავმჯდომარეს ბატონ დავით
უსუფაშვილს გადაეცა კოლე-
ქტიური წერილი, სადაც საზოგა-
დოება ითხოვდა, საკანონმდებლო
ორგანოს შეემუშავებინა და
დაეკანონებინა მეგრული ენის
დაცვის მექანიზმი, შემოეღო მისი
სწავლება გარკვეული დოზით ქარ-
თულ სკოლებსა და უმაღლესი
სასწავლებლის ფილოლოგიურ
ფაკულტეტში, მაგრამ წერილის
გაგზავნის დღიდან ერთი წელი
უკვე გავიდა და არავითარი პასუხი
ჯერაც არ ჩანს.

იმედია საქართველოს მთავრობა
და პარლამენტი უფრო გულისხმიერ-
ად მოეკიდება ამ საკითხს.

29 მაისი უკვე დამკვიდრდა
მებრული ენის აღნიშვნის დღედ.
გვჯერა, მომავალ წელს 29 მაისს
ამ ღონისძიებისადმი მიძღვნილ
შეკრებაზე უფრო მეტი სტუმარი
ეყოლება ზუგდიდს საქართველოს
სხვადასხვა კუთხიდან.

ბიორბი სიჭინავა

მებრუელი ენის დღის აღნიშვნისადმი

მურთაზ ჯანჯღაძე ოცამდე ხალხის ენაში ფიქსირდება ღვთაება ნანა...

გულმხურვალედ მოგესალმებით მებრუელი ენის დღის საზეიმოდ აღნიშვნისადმი მიძღვნილი ღონისძიების ყველა მონაწილეს და გისურვებთ ყოველივე საუკეთესოს როგორც პირად ცხოვრებაში, ისე ჩვენი ქვეყნის ღირსეული დემოკრატიული მომავლის აღმშენებლობის საქმეში. ამ დღის დაწესება დიდი წინგადადგმული ნაბიჯია უმწვერლო მებრუელი ენის გადასარჩენად და განსავითარებლად. ავისმოსურნეთათვის ეს ტრადიციად ქცეული დღესასწაული ეთნოსურ ევოლუციას და სეპარატიზმად კი შეიძლება იქმნას აღქმული, მაგრამ ეს ჩვენი კუთხის შეილებს ვერ შეაბრკოლებს, რადგან ბრძოლა უდამწვერლო ენების გადასარჩენად და განსავითარებლად თვით საერთაშორისო კანონებით და პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანების ნებასურველით არის განპირობებული.

გავაკეთებთ მცირე ექსკურსს კოლხთა ისტორიიდან. ჯერ კიდევ ძვ.წ. 3185 წელს მებრუელ თიხის დაფებში მფევე ან-მარეს მიერ კოლხეთი მოხსენებულია დედამიწის ცენტრად, კერძოდ, მდინარე ძაბთან მდებარე ქალაქი კოლხა. კოლხების გავრცელებას ადგილის ზუსტი ლოკალიზაცია უძველეს დროში არ ვიცით. დღემდე არ გათხრილა კოლხთა უძველესი დედაქალაქი ილდამუშა, რომელიც თურქეთის ტერიტორიაზე მდებარეობს, რითაც ბევრ ისტორიულ ფაქტს მოყვინებოდა ნათელი. ძველი ბერძენი ავტორების მიერ კოლხები დემიურ ანუ შემქმედ ხალხად არის ცნობილი. კოლხ მდებარე სახელად იშვიათად ცნობილია „მედიცინა“. კოლხური მედიცინით იწყება მსოფლიო მედიცინის ენციკლოპედია, რომელიც 1791 წელს გამოცხადდა გერმანელმა სწავლულმა კურტ იოჰან იმბერტის მიერ. კოლხებს მიეწერება კარტოგრაფიის შემოღება. კოლხებმა მოახდინეს რევოლუციური გადატრიალება მეტალურგიის საფუძვლის ჩარაში ძვ.წ. XI ს. ფარნაკიაში, რომელიც ტერაპიუტთან ახლოს მდებარეობს. ყოველივე ეს აღნიშნული აქვს გერმანელ მეცნიერს კარლ რიტტერს. კოლხები თავიანთი მეტალურგიული ნაწარმით გაცხოველებულ ვაჭრობას ეწეოდნენ მეზობელ ხალხებთან. საყოველთაოდ ცნობილია კოლხური წარმოების ცული, ნაჯახი, თოხი, ნამგალი და სხვა.

კოლხებს მუდმივი ურთიერთობა ჰქონდა მედიტერანულ სამყაროსთან, როგორც ეკონომიკური ის კულტურული და სოციალური მიმართულებებით. ამას ეტყვიანად აღსატყობებთ კოლხური ენის მ მედიტერანული სამყაროს ხალხების ენებში არსებული ლექსიკური ერთეულები, რაც კულტურული ურთიერთობის ნიადაგზე

ხდებოდა. ენაში სიტყვათა ურთიერთ შეღწევით. მებრუელ ენაში უხვად გვხვს უძველესი ხანის თეომისტიკური კულტურის და თეოფორიული თეონიმების ამსახველი ტერმინები, ზოგ შემთხვევაში სიტყვის სემანტიკის შენარჩუნებით, ზოგჯერ კი სემანტიკურ ველში მოქცევით თუ სემანტიკის გადაწვევით.

ენათმეცნიერთა დასკვნით ენა ათასწლეულში 19-20% იცვლება. ამ დებულებიდან გამომდინარე, კოლხურ ენას მებრუელი ენის სახით უდიდესი ცვლილებები აქვს განცდილი. ძვ.წ. VIII საუკუნიდან შავიზღვისპირეთში არსდება ბერძნული კოლონიები. ამავე საუკუნის შუა ხანებში კუნძულ ეგინაზე ბერძენმა მოჭრა პირველი ფული. ძვ.წ. VI-IV საუკუნეებში კოლხები ჭრიდნენ კოლხურ თეთრს, რომელიც ნუმიზმატური ორიგინალით გამოირჩევა. ტროას ომამდე და შემდეგაც კოლხების გაცხოველებული ურთიერთობა ჰქონდათ ელინებთან. ელინებს კარგად ესმოდათ კოლხური ენა, რისი მაგალითიც არის მდებარე სიტყვით გამოხატული მფევე პელასის სახელში, რომელსაც ყურს უდებდა იქ შეკრებილი უამრავი ხალხი. მედია კოლხურ ენაზე წარმოთქვამდა სიტყვას. აიეტის და მისი ოჯახის რეალური არსებობა გამოვლინდა ძველ ბერძნულ წარწერებში.

უამრავ დმერთა სახელები, რომლებიც მებრუელ ენაში გვხვს, დიდად საინტერესოა. ჩვენ მოვიყვანთ მხოლოდ ერთ მაგალითს – ტროელთა ქარიშხლისა და ზღვის ტალღების დღვაება იყო იდეა. კოლხელების ტომის სახელწოდება მომდინარეობს ბერძნული მითოლოგიით, ქარიშხლის მბრძანებელი დეოდაბა ეოლისაგან. მებრუელ ზღვის დღვაზე იტყვიან ზღვა ელენეც. ქარიშხლის ამოვარდნამდე იტყვიან მერენქ ეიოლ (გეიოლ).

ენათმეცნიერები კოლხური ენის მემკვიდრე მებრუელ ენაში არსებულ მედიტერანულ ხალხთა ენების ლექსიკურ ერთეულებზე ამბობენ, რომ ეს შემთხვევითი თანხვედრებია, დამთხვევაა. ამ აზრს ჩვენ ვერ გავიზიარებთ. მაშ რითი აგხსნათ მებრუელი ზღაპრის (მითის) გმირის არამხურტუს ეგვიპტურში „ჰე რუ – ემხურტუს“ არსებობა? შემთხვევითობა? მაგალითების მოყვანა უხვად შეგვიძლია. ზოგიერთ მეცნიერთა მხრიდან როცა მებრუელ ენაზე ლაპარაკობს ისმის საკითხისადმი ფრთხილად მოპყრობის შესახებ. ამაში ჩვენ ხევადავ ზოგიერთი მეცნიერის მხრიდან მებრუელი ენისადმი არაკეთილმოსურნე დამოკიდებულებას. ზოგიერთი ხალხი თავისი ისტორიის გასამდიდრებლად არარსებულ ისტორიულ ფაქტებს იგონებს, თავის ბაბზას

ანხრიალებს. ჩვენ კი ჩვენი კაკალი ვერ გაგვიხსრიალებია. ოცამდე ხალხის ენაში ფიქსირდება ღვთაება ნანა. ის მხოლოდ მებრუელსა და მებრუელში მამრობითი სქესის წარმომადგენელია „ბუა დიდა რე ჩქიმი, თუთა მუმა ჩქიმი...“. მედია მსოფლიო ლიტერატურაში ნომერ პირველ პერსონად არის მიჩნეული. ცნობილია, რომ აიეტის და პასიფია მეფე მინოსის მეუღლე და არიანდნას დედა იყო – ქალაქ კნოსოსიდან ფესტოსამდე არსებულ გზას პასიფიას გზა ეწოდება და ევროპის ნომერ პირველ გზად არის ჩათვლილი. საბერძნეთში არსებობს არიანდნას ქუჩები. აიეტის და კირკე ლათინთა დედაა და ის მარიამ ღვთისმშობელთან არის გათანაბრებული. სათქმელი ბევრი გვაქვს, მაგრამ ამჟამად ამას დაუჯერდეთ.

ახლა კი უშუალოდ კოლხური ენის მემკვიდრე მებრუელი ენის შესახებაც ცოტა რამ. დასაბეჭდად მომზადებული მაქვს წიგნი მებრუელი ენის შესახებ, რომელსაც ვფიქრობთ დიდი ინტერესით მიიღებს ქართული საზოგადოება. დიდი გულსიტკვილით უნდა აღვნიშნოთ, რომ სამეგრელოს კუთხის ის შეილები, რომლებიც ბიზნესში არიან ჩართულნი, სათანადო ყურადღებას არ იხევენ საშური საქმეების დასაფინანსებლად, რაც ხსენებული კუთხის ხალხის კულტურის წარმოსახენად არის საჭირო. არ გამოჩნდა კაცი, რომელიც მებრუელი სიმღერების კომპაქტდისკების გამოცემას დააფინანსებდა და რამდენი ასეთი.

სხვადასხვა გარემოებებთან ერთად ხალხის სიმღერების მფლოდიურობას ენის ბუნებას განსაზღვრავს. ექიმებმა ჩაატარეს დაკვირვება დღის მუცელში მყოფ ექვსი თვის ჩანახახებზე, იმ აზრით, თუ როგორ რეაგირებს მოახდენდნენ ისინი სხვადასხვა მფლოდიურობის მოსმენისას. ამ დროს მათ რეაგირებას ეწეოდა სპეციალური აპარატი. მებრუელი ნანას მოსმენისას დაკვირვების ობიექტების გულსიტკვილი და სუნთქვა იყო იდეალური. მსოფლიოში ზოგი მონაცემით შეიღიათასამდე. ყველა ენას თავისი განუმეორებელი თავისებურებები გააჩნია. ენას თავის პატრონი ხალხისაგან დიდი ყურადღებით მზრუნველი მოპყრობა ესაჭიროება, რათა ის არ გადაგვარდეს და საბოლოოდ არ გაქრეს. ენის გაქრობა პატრონი ხალხის თვითმკვლელობაა.

მექვესე საუკუნეში მძიმე დრო ედგა ლაზიკას, რომელიც სპარსეთის მეცხრამეტე სატრაპია იყო. ლაზიკაში გაბატონებისათვის ერთმანეთს ეცილებოდნენ სპარსეთი და ბიზანტია – მაშინაც გეოპოლიტიკური ციებ-ციხელება იყო ჩვენს რეგიონში. სულასორმოცდაცამეტე წელს ლაზიკას ომი მოუხდა შემოსეულ სპარსელებთან. ომის წინ ლაზიკის მფევე გუბაზ II-მ ბრწყინვალე სიტყვით მიმართა თავის მოსახლეობას. უკეთეს პატრიოტულ სიტყვას ომის წინ იშვიათად თუ ვინმე წარმოთქვამს მოწოდების თვალსაზრისით.

ბერძენმა სარდლებმა მარტინიკემ და რუსტიკემ მუხანათურად მოკლეს გუბაზ II. სუთასორმოცდათხმეტე წელს მდინარე ხობისწყლის პირას ჩატარდა დიდი სახალხო კრება ორიენტაციის საკითხებთან დაკავშირებით. სიტყვით გამოვიდნენ ფაზისის აკადემიის კურსდამთავრებულნი აიეტის და ფარტაზის. ამ კრებაზე ბიზანტიის მომხრე ფარტაზმა და სპარსეთის მომხრე აიეტმა შესაბამისად ატიცივისტური და აფორისტული აზროვნების უმადლესი ორატორული ნიჭი გამოამჟღავნეს. მათი სიტყვები შესწავლა მსოფლიო მჭკრემ-

ტყველების ოქროს ფონდში. ისინი მხარს უსწორებენ დემოსთენეს და ციცერონს. უნდა აღვნიშნოთ, რომ ფარტაზმა თავის სიტყვაში თქვა, – ჩვენი თავი ჩვენ უნდა გვეკუთვნოდესო. აიეტმა და ფარტაზმა სიტყვა წარმოთქვეს ლაზურ (მებრუელ) ენაზე. მათი გამოხატვა ჩაიწერა აგათია სქოლასტიკოსმა.

საქართველო არის ერთ-ერთი უნიკალური ქვეყანა, სადაც სამი ძირძველი მონათესავე აბორიგენი ხალხის ენა ცოცხლობს და ცხოვრობს. დღევანდელი მსოფლიო გლობალიზაციის პოლიტიკა საფრთხეს უქმნის დიდი ტრადიციების მქონე თქვესმეტსაუკუნოვან მწვერლობის ქართულ ენას, რომელსაც სათანადო დაცვა და ყურადღება სჭირდება. მებრუელი და სვანური ენა უმწვერლობა, რის გამოც მათი თანდათანობითი გაქრობა-გადაგვარება ბუნებრივი პროცესებით მიხდება, დროთა განმავლობაში.

ჩემს ბავშვობაში რომ მესმოდა კეთილმყოფელი მაგიური მუხტებით დატვირთული მებრუელი ფრთიანი ფრაზები, დღეს ამას სადღა გაიგონებს კაცი. უამრავი მებრუელი მეცხვარე გამოკითხული სიტყვათა მნიშვნელობებთან დაკავშირებით, მაგრამ მიზერულად ცოტამ თუ იცის ზღაპართათა თუ ზმნათა ზუსტი აზრობრივი დატვირთვა. ძალზე ცოტას ესმის ფოტოსახოვან ზმნათა პოლისემიური მნიშვნელობები. კარგათ მოგვესწავებთ, რომ მებრუელი ზმნები კონტექსტების მიხედვით დიამეტრალურად განსხვავებულ აზრებს იძლევა. ხალხს დაიწვევს აქეთ ახლო წარსულში მხარებაში მყოფი სიტყვების დიდი ნაწილი. მებრუელთა უდიდესი ნაწილი სამწუხაროდ ძალზე დიდ გულგრილობას იხენს ამ ენციკლოპედიური ცოდნის მატარებელი ენისადმი. ამ ენაში კი გვაქვს უძველესი ცივილიზაციათა ხალხების სამეტყველო ენებიდან მებრუელ ლექსიკაში შემონარჩუნებული უამრავი თეომისტიკური კულტურის და თეოფორიული თეონიმების ამსახველი სიტყვა-ტერმინები. ამ ენას უშორესი წარმართული ეპოქების დარგობრივ კოლხ ქურუმთა მარდვიანი ხელი ძალზე ატყვია.

კომუნისტური რეჟიმის დროს მებრუელი ენა ტაბუირებული იყო. ამ ენის ხსენება უარყოფით ასოციაციებს იწვევდა არაჯანსაღად მოაზროვნე ხალხის ნაწილში. ენა კი ცივილიზაციათა განვითარების უზუნაესი პროდუქტია. მებრუელი ენა რომელიც დიდი ქვეყნის ხალხის ენა რომ იყოს, ის მსოფლიოში ენათმეცნიერებას შორის ყიდად განხაურებული და სათანადო ყურადღების ობიექტი იქნებოდა. იმის გამო, რომ სათანადო ყურადღება არ ექცეოდა ამ ენას, მეოცე საუკუნის განმავლობაში ბევრი ფოლკლორული მასალა დაიკარგა, ბევრიც სხვამ მითთვისა. თავის დროზე ენათმეცნიერებს სათანადო ექსპედიციები რომ მოეწყოთ მებრუელი ენის და მისი ფოლკლორის შესწავლის მიზნით, უამრავი თქმულებები, ზღაპრები, შელოცვები, ანდაზები, გამოცანები თუ სხვა სახის გამონათქვამები გადაარჩებოდა.

მებრუელი და სვანური ენებისადმი ჩვენი ჭრისუფლური დამოკიდებულება არავითარ შემთხვევაში არ შეიცავს სეპარატიზმს, როგორც ეს შეიძლება გვგონოს გარკვეულ ადამიანთა ჯგუფებს. ჭეშმარიტად ერთია და მისი უარყოფა არ შეიძლება მებრუელი და სვანური ენების მოვლა-პატრონობა და განვითარება იმავდროულად დიდი ქართული საქმის კეთებაა.

(გაგრძელება მე-7 გვერდზე)

სახალხო მოძრაობა „სამებრელოს“ ზუგდიდის ორბანიზაციის განცხადება ადგილობრივი თვითმმართველობის ორბანობის არჩევნებთან დაკავშირებით

ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნებამდე სულ რამოდენიმე დღეა დარჩა და ზუგდიდელ ამომრჩეველთა ერთი ნაწილი გამოხატავს გაოცებას იმის გამო, რომ სახალხო მოძრაობა „სამებრელო“ აქტიურად არაა ამ პროცესში ჩართული. ამასთან დაკავშირებით უნდა განვაცხადოთ შემდეგი: ცხადია, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნებისადმი ჩვენ გულგრილნი ვერ ვიქნებით... პირიქით, დაინტერესებული ვართ ეს სტრუქტურები დაკომპლექტდეს ღირსეული პიროვნებებით, ისეთებით, რომელთაც ექნებათ სურვილი და რეალური შესაძლებლობა, საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, იღვაწონ მშობლიური ქალაქის, სოფლის ადორმინებისათვის, თითოეული ადამიანის კეთილდღეობისათვის...

სამწუხაროდ, საარჩევნო კანონმა სახალხო მოძრაობა „სამებრელოს“ არ მისცა შესაძლებლობა ორგანიზაციულად, სტრუქტურულად ჩართულიყო ამ პროცესში. საინიციატივო ჯგუფებს კი ბოლო მომენტში დართეს ამის უფლება. რა თქმა უნდა, „მოც-ნაცმბა“ ამით მოახერხეს თავისთვის აცეილებინათ მოსალოდნელი პოსტსაარჩევნო დისკომფორტი...

ახლა თუ ისე, საარჩევნო პროცესში ჩართულ კანდიდატებში მაინც მოიძებნება თითო-ორი ადამიანი, რომელთა ხილვას თვითმმართველობის ორგანოებში ვისურვებდით. მაგალითისთვის შეგვიძლია ჩამოთვლოთ თუნდაც შემდეგი პიროვნებები: რამაზ (მურთაზ) შიშია, პაპა (ბაჩანა) თოღუა, თინათინ ხარჩილაძე, ელგუჯა თოღუა, მამუკა მამაძარიძე, ნაპო ბაბინიანი, ბაბრი შოროშია, ვახტანგ კუჭალია, ელგუჯა ძიმეშვილი... მართალია ეს ადამიანები სხვადასხვა პოლიტიკური თუ საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები არიან, მაგრამ სახალხო მოძრაობა „სამებრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაცია, თავისი უპარტიულობის პრინციპებიდან გამომდინარე, უსურვებს მათ წარმატებას...

ზურაბ კვარაცხელია,

სახალხო მოძრაობა „სამებრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციის თავმჯდომარე

ჩვენი კომენტარი ბატონ ბურამ კორაპლიას წერილზე „ცოტა რამ კოლხეთსა და კოლხურ დამწერლობას“

ეს ფაქტი, ცხადია, არც ჯორდანო ბრუნოს და არც ჭეშმარიტებას სულაც არ აწუხებთ; მაგრამ, იმით იკითხონ, ვისი პრობლემაც ეს არის (ესეც სხვათაშორის).

აქვე განვაცხადებთ: ჩვენი ეს კომენტარი უკვე დაწერილი იყო, როცა გაზეთი „ილორში“ დაიწყო ბეჭდვა ბატონ ვალერი ძაძაძის წერილისა გ. კორკელიასადმი. ამან, ერთხანს გადაგვაფიქრებინა ჩვენი კომენტარის გამოქვეყნება, მაგრამ რაკი მკითხველები და რედაქცია მოელოდნენ ჩვენს ვაშლიანობას მასზე, იმედი არ გავუცრუეთ.

დასასრულს, გ. კორკელიას საყურადღებოდ მოვიტანო ცნობილ გამოთქმებს:

„ვერ დაშლიან პიტალოებს რქებით თხები, ბრიყვთა ღანძღვა ვერას ანებს ნათელ საქმეს“ (ავიციენა);

„ურგი, ურიგო არ არის ხილი, რომელზეც ურგი კრაზანა ჯდება“;

„ღამურა რომ ვერაფერს ხედავს, მზის ბრალი როდია“.

ბოლოს, გულწრფელად ვწუხვართ, რომ იძულებული გავხდით, ადრესატისთვის წიკპურტი გავუკურავ: აბა, დობემკერდალას ზარბაზანს ხომ არ ესერაინ?

ამჯერად, ესარგებლობთ შემთხვევით (საკითხს ხომ ყოველთვის არ დაუბრუნდებთ) და დაგვით:

ნათქვამია, მეცნიერება თავგანწირვას (თვითშეწირვას) მოითხოვს და ამ მოსაზრებას სავსებით ვიზიარებთ. ვფიქრობთ, ჩვენც (მხედველობაში თანაგვტორებიც) იგივე ბედი გვხვდა წილად, იმ სიძინელების გათვალისწინებითაც, რომელთა გადაღაცხვა მოგვიხდა.

ცხადია, გ. კორკელიას ნაბეჭდი არაფერს ნიშნავს იმ წინააღმდეგობებთან შედარებით, რაც აქამდე დაჟდით. ვიდრე მას შეეხებოდეთ, აქ ერთგვარ გადახვევას გავაკეთებთ:

35 წელი მოვანდომე, პირადად მე, საენათმეცნიერო მუშაობას. დაახლოებით ამდენივე წელი დახარჯეს, ერთობლივად, მასზე, ჩემი ოჯახის დანარჩენმა წევრებმა, როგორც თანაგვტორებმა. ასე, რომ, 70 წლის სასიცოცხლო ენერჯია გავიდეთ ჩვენს ნაშრომებზე, სასვებით უშურველად და უანგაროდ. ამასობაში, 70 წელს გადავბიჯე პირადად მეც, როცა გულმა რენჩი მიყო და მანიშნა, რომ დახვეწება სჭირდებოდა. მას უკვე აღარ შეეძლო, ძველებურად, დღევანდემ 16-18 საათი ემუშავა. გადავწყვიტე, გამეოც, რა ისეთი სამუშაო შეასრულა, რომ ასე გადაიღვინა, და აი, რა აღმოჩნდა: ამ მუშისოდენა ორგანოს, 70 წლის განმავლობაში გადაუტუმრავს სისხლი, რაც გაავსებს დრემულს, რომლის სიღრმეა 4 მეტრი, სიგანე 7 მეტრი და სიგრძე 11 კილომეტრი. ამ სამუშაოს შესრულებისათვის კი მას დაუხარჯავს ენერჯია, რაც 42 ვაგონის შემადგენლიან სრულად დატვირთულ ეშელონს (მატარებელს) ზღვის დონიდან მყინვარწვერამდე აიყვანდა. ეს ფიზიკურად.

ამგვარი, — მეღნად ნახმარი სისხლის ტბით ნაწერი საკაცობრიო მნიშვნელობის განძია ჩვენი საენათმეცნიერო ნაშრომები, ათასტომელების სახით რომ არის წარმოდგენილი.

აი, რისი, ერთი ხელის მოხმით, არარაობად წარმოჩენა სცადა გ. კორკელიამ.

ახლა, მოკლედ, იმაზეც, თუ რა მორალური, ფსიქოლოგიური (ზოგადად, ვთქვათ, სულიერი) ძალისხმევა დაგვიტრია ჩვენი საენათმეცნიერო ნაშრომების შექმნის პერიოდში.

ორი უდიდესი წინააღმდეგობის, შეიძლება თქვას, დიდების წინაშე აღმოჩენილი ჩვენი, იმთავიდანვე, როგორც კი ენის წარმოშობის საკითხზე და საერთოდ ენის ფენომენის მეცნიერულად შესწავლაზე დავიწყეთ მუშაობა.

ჯერ ერთი, საჭირო იყო, დაგვეძლია მსოფლიო ენათმეცნიერებაში დამკვიდრებული მოსაზრება, რომ ენის წარმოშობის საკითხის შესწავლა შეუძლებელია. საამისოდ, უნდა დაგვესაბუთებინა მსოფლიო ენათმეცნიერების მიერ ენის წარმოშობის შესახებ არსებული თეორიების, და კერძოდ, ხმაბაძეობის თეორიის უარყოფის უსაფუძვლობა; უნდა დაგვეტყვიებინა ამ თეორიის ჭეშმარიტება. ყოველივე ეს, ცხადია, მილიონობით და მილიონობით ადამიანის გონებაში გაბატონებული მოსაზრების უარყოფას ნიშნავდა.

მეორედ, საჭირო იყო დაგვეძლია ის ნეგატიური დამოკიდებულება, რაც, სამწუხაროდ, არსებობდა ჩვენი, გამოკვლევების ობიექტის — მეგრული ენის მიმართ, და რაც მდგომარეობდა შემდეგში: მეგრული ენის არათუ მეცნიერულად შესწავლა, არამედ, უბრალოდ წარმოთქმაც კი ტერმინისა „მეგრული ენა“, რატომღაც იგივედღობდა ოდესღაც აბსოლუტურად უსაფუძვლოდ შემოგვტრიალ ე. წ. „მეგრულ სეპარატიზმთან“.

ასეთ პირობებში, მტრებიცა (მხედველობაშია მეგრულთმომულენი) და მოყვარენიც, აი, რას გულისხმობდნენ: როგორ არ გემიზიოთ, მეგრულზე რომ მუშაობთ?! ნუთუ არ იცით, რომ ვინც მასზე სერიოზულად იმუშავებს, არც ერთი არ გაუხარებით და სიცოცხლესაც კი რომ უსპობდნენ. შეგვახსენებდნენ, რომ: თავის დროზე, აკადემიკოს ალექსანდრე ცაგარელს, იმის გამო, რომ მან 1872 წელს სანკტ-პეტერბურგში გამოსცა წიგნი „მეგრული ეტიმოლოგია“, ღამის სამშობლოს დაღვინა შესწავლეს. აიძულეს, შეეწყვიტა ენათმეცნიერული მუშაობა. მის ცხედარს კი სასაფლაოდვე მხოლოდ 20-მდე კაცი მიაციდებდა; აკადემიკოს ნიკო მარს სულით ავადმყოფობა დასწამეს და სპეციალურ საავადმყოფოში გამოეკეტეს; პროფესორი იოსებ ყიფშიძე, რომელმაც 1914 წელს სანკტ-პეტერბურგში გამოსცა წიგნი „მეგრული (ივერიული) ენის გრამატიკა ქრესტომატიითა და ლექსიკონით“, 42 წლის ასაკში მოულოდნელად საეკვი ვითარებაში გარდაიცვალა; აკადემიკოსი არნოლდ ჩიქობავა, ადრე, სამი თვე ციხეში ამყოფეს მხოლოდ იმის გამო, რომ თურმე ერთხელ ზუგდიდის რაიონის სოფელ გრიგოლიშის დაწყებით სკოლაში ესწრებოდა ქართული ენის გაკვეთილს, რომელზეც მასწავლებელმა მოსწავლეებს აუხსნა, რომ ქართულის თითი ეს იგივე მეგრულის თითია; ნ. ხვედელიძე, რომელმაც ერთ-ერთ არქეოლოგიურ მონაპოვარზე — ქოთანზე წარმოდგენილი წარწერა კოლხურ წარწერად გამოაცხადა, ადრეულ ასაკში საეკვი ვითარებაში გარდაიცვალა; იგივე დაემართა აკადემიკოს ვლადიმერ ალფინიძეს, და ა. შ.

იყო ასეთი ფაქტიც: ერთხელ ოსმ ზუგდიდის ვილიაღის ეზოში დაგვიმარტოხელა ერთმა უცნობმა ახალგაზრდამ და განგვიცხადა: „ბატონო მამანტი, თქვენს წიგნებს მთლიანად ამოიღებენ და დაწვევენ, ასევე ხელთნაწერებსაც. მე კაცებში არ ვემუშაობ, მაგრამ ეს ამბავი იქიდან გამოვიდა და მინდა გაგაფრთხილო“. ჩვენს კითხვაზე: — რატომ? რა დავაშავეთ?, — გვიპასუხა: არაფერი. პირიქით, — თქვენ უდიდეს ქართულ და საკაცობრიო მნიშვნელობის საქმეს აკეთებთ, მაგრამ სულელები და თავის გამომჩინის მიზნით ყველაფრის გამკეთებლები კაცებშიც არიანო. არაერთხელ, დაბეჯითებით გვირჩია, რომ საიმედოდ აღვიღას გადაგვამალა წიგნების კაზემპლარები და გამოუქვეყნებელი ხელნაწერები..

მას შემდეგ, ხელნაწერებს ერთხანს განსაკუთრებით ვუფრთხილდებოდით, მაგრამ საგულდაგულად არაფერი არ გადაგვიმალავს, და, საბედნიეროდ, არაფერიც არ მომხდარა.

იყო ამგვარი ფაქტიც: როგორც კი გამოვიდა ჩვენი ნაშრომი „ენის წარმოშობის საიდუმლოება“, ექოსავით გავარდა ხმა მისი განსაკუთრებული მნიშვნელობის შესახებ, მაგრამ მალევე ერთ-ერთმა პროფესორმა (გ. გ.) ერთ პოლიტიკურ გაზეთში გამოაქვეყნა ძალიან მოკლე და დამცინავი წერილი, სადაც, მეგრული ენის ლექსიკის სიმდიდრით გაღიზიანებული ავტორი (რასაც არ მაღავედა), ისე, რომ თვით ნაშრომის არანაირ განხილვას არ მიმართავდა, წერდა: „ასეთი წიგნის გამოცემა დანაშაულებია“.

მაგრამ, მალე სხვა პროფესორმა (ნ. ლ.), მის წერილს შეკვეთილი და ტენდენციური უწოდა და აღნიშნულ ნაშრომზე ასეთი შეფასებაც გაახმაინა: „ეს წიგნი ბატონ მამანტი ძაძაძისა და მისი ლიტერატურის ცირა ძაძაძისა დაწერილი არ გახლავთ. იგი თვით დმურთის მიერ არის დაწერილი. აბა, ადამიანებს როგორ შეეძლოთ ასეთი რამის დაწერა?“. მკაცრად გააკრიტიკეს

ოპონენტი სხვებმაც, მათ შორის პოეტებმა და ჟურნალისტებმა, თავიანთ (ავტორებისადმი) სპეციალურად მოძვნილ ლექსებსა და წერილებში. მიკრძალვული, მაგრამ საკმაოდ ადეკვატური პასუხი გავცეთ ჩვენც, ჟურნალ „იაპ“-ს მეშვეობით.

ქვეყნის მასშტაბით დამდგარმა აბედ-ითომამ, ჩვენს თავზეც მთელი სისასტიკით გადაიარა. ე. წ. „მხედრონელები“ გამალებით გვადვინდნენ, როგორც „ხეივანიტებს“ და, დახიცვით გვემუქრებოდნენ თუნდაც იმისათვის, რომ, თურმე, ჩვენს სახლში „რადაც მეგრულის შესახებ“ წიგნები ნახეს. მართალია, მათ თავგამებულ დევნას, საკუთარ სახლში მთელ ოჯახთან ერთად ამობუგვის მუქარით, რადაც სასწაულით გადაურჩით, მაგრამ პირწმინდად გაგვძარცვეს და საარსებო საშუალება არ დაგვიტოვეს. მას შემდეგ, დიდხანს წელში ვერ გავიმართეთ.

იყო ასეთი წერილმანი, მაგრამ თავისი არსით ფრთხილ მნიშვნელოვანი ფაქტიც: ჩემმა ერთ-ერთმა შვილმა (სხვებიც) ოსმ ზუგდიდის ვილიაღის კონსტანტინე ფაქულტეტი წარჩინებით დაამთავრა და დღეაუნივერსიტეტის მაგისტრატურაში ჩარიცხვის რეკომენდაცია მიიღო. მასაღები დაუფრთხილებლივ უნდა წავლო თბილისში. ერთი დღის დაგვიანებითაც ლიმიტი იკარგებოდა. საჭირო იყო გზის ფული, და, დღეაღამა, ფოსტის გამგის რჩევით, განცხადებით მიმართა რაიონის გამგებელს, რომ ჩემი ორი თვის პენსიის (სულ 28 ლარი) წინასწარ გაცემასზე თანხმობა მიეცა. უარი მიიღო.

რასაკვირველია, ე. წ. „ჩარეცხილებში“ ჩვენი ოჯახი ერთ-ერთი პირველთაგანი აღმოჩნდა. მიუხედავად იმისა, რომ ოჯახის ყოველი წევრი გარკვეული (მ. შ. უმაღლესი) სამეცნიერო ხარისხებისა და წოდებების მქონეა, უმუშევრად დარჩენილ... ყველა ყველგან გამოდგებოდა თურმე (და, ეს ასეა დღემდეც), გარდა მეცნიერებათა დოქტორებისა, პროფესორებისა და აკადემიკოსებისა.

დრო არ ჩერდება. დრო მიქრის წარსულისაკენ და თავის საქმეს აკეთებს. ამასობაში იწერება ადამიანთა (მათ შორის ჩვენი) ბიოგრაფიებიც, რაც, ერთობლიობაში, ქვეყნის ისტორიასაც აღვსის. ეს წერილმანი (მაგრამ სასიცოცხლო მნიშვნელობის) ფაქტებიც ნაწილია მათი. ამიტომაც მოგვეყვას, ისინი, დრო-ჟამის მახასიათებელი მაგალითების სახითაც.

ამ ორივედ წლის წინ, ჩვენი რაიონის მეცნიერებმა ერთმა 90 წელს მიღწეულმა პიროვნებამ (ზ. გ.) თურმე წერილი მისწერა საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის იმდროინდელ მინისტრს (ა. უ.), სადაც წერდა: „ჩვენს რაიონში ცხოვრობს თანამედროვე ჯორდანო ბრუნო, ოღონდ ენათმეცნიერების დარგში, — პროფესორი და აკადემიკოსი ბატონი მამანტი ძაძაძი, რომელმაც თავის თანაგვტორ ქალიშვილ ცირა ძაძაძისთან ერთად, პირველად ენათმეცნიერების ისტორიაში, ენის წარმოშობის საფუძვლები ამოხსნა. მაგრამ ამჟამად მამანტი ძაძაძის სიცოცხლე საფრთხეშია. მას გულის გადაუდებელი ოპერაცია ესაჭიროება, მაგრამ ოჯახს ამის საშუალება არა აქვს. თქვენ შეგიძლიათ გადაარჩინოთ იგი, ბატონო მინისტრო, გთხოვთ გადაარჩინოთ!“

ორ თვეში სოცდაზღვევის სამსახურის რაიონული მუშაკი გვეწავლა. მოიკითხა: — ძროხა და ქათამები თუ გყავთო. პასუხი ჩაიწერა და წავიდა... ასე იხრუნა „ჯორდანო ბრუნოს“ გადარჩენისათვის ჯანდაცვის მინისტრმა.

შედარებისათვის: ამას წინათ წერილით მიმართეთ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრს, იმით დაიმედებულმა, რომ აღრინდებულებს განხსნავდით, იგი, ხანდახან მაინც მოიხსენიება — ერთდროულად, — „განათლებისა და მეცნიერების მინისტრად“. განცხადებას ერთ-ერთი წიგნიც ვახსენებ ნაწილად და გასაცნობად ჩვენი ნაშრომებისა. დაბეჯითებით თხოვეთ, პირადად გაცნობოდა მათ და შესაძლებლობის ფარგლებში გაეწია დახმარება წიგნების გამოცემაში.

ორ თვეში ერთ-ერთი შპს-დან ასეთი პასუხი მივიღეთ: ჩვენი შპს პერიოდულად აწყოებს კონკურსებს. თუ თქვენ მიიღებთ მასში მონაწილეობას და გაიმარჯვებთ, წიგნს გამოცემთ.

ამგვარი კონკურსის შედეგებზე გამოცდილება უკვე მიღებული გვქონდა:

რამდენიმე წლის წინ ოთხმა მეცნიერებათა აკადემიამ წარადგინა ჩვენი შეიდტომეული „მეგრული ენის ლექსიკა და სიტყვათწარმოთმავლობა“ კულტურის სამინისტროში, შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიის მისანიჭებლად. გვიან, როცა შედეგები მოვიკითხეთ, გვიპასუხეს: „ნაშრომი ძალიან მოეწონათ, მაგრამ კონკურსზე ვერ გაიმარჯვა“-ო, მალე გაზეთი „სასაგლ-დასაგალ“ იუწყებოდა: „შოთა რუსთაველის სახელობის პრემია მიანიჭეს მხატვარს, რომელიც, ადრე გაზეთში წერდა: „მიხეილ სააკაშვილი რატომღაც აღმაშენებელს მაგონებს. 500 ათასი კაცი, ქუჩაში გამოსული, რომელიც არაფერს აკეთებს, ბრბოა აბა რა არის?“. ჩანს, ეს უფრო დიდ „ადმოჩენად“ ჩათვალეს, ვიდრე ენის წარმოშობის საფუძვლების წარმოჩენა.

ამიტომაც, ხემოლენიშნულ შპს-ს მიერ მომავალში ჩასატარებელ კონკურსში მონაწილეობის მიღებაზე, ჯერ-ჯერობით მაინც, არც კი გვიფიქრია.

ჩვენ მხოლოდ იმის ფიქრი ვერ მოგვიშორებია თავიდან: ნუთუ განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ჩვენი გამოკვლევების შედეგებით და, კერძოდ, ენის წარმოშობის საფუძვლების ამოხსნით პირადად არც კი დაინტერესებულა? მაგრამ, იქნებ, პირადად მას არც კი მიუღია ჩვენი წერილი? ყოველ შემთხვევაში, გვინდა, რომ ეს ასე გვეჯეროდეს.

რაკი ზემოთ მ. სააკაშვილი ვახსენეთ, ბარემ მის ბოლოდროინდელ შემოთავაზებაზეც ვიტყვი: არენიდან გასვლამდე დაახლოებით ერთი თვით ადრე მაღალი თანამდებობის მუშაკები გამოგვიგზავნა ზუგდიდიდან და გვაცნობა, რომ „ღირსების ორდენის“ გადმოცემა სურდა. ზუგდიდში უნდა წავეყვანეთ, ანდა, შინ მობრძანდებოდა ჯილდოს გადმოსაცემა. „ყველანაირად დაგვხმარებთ, ოპერაციასაც გაგიკეთებთ“ და ა. შ. მეორე დღესაც ორჯერ დარეკეს პრეზიდენტის ადმინისტრაციიდან: სასწრაფოდ თბილისში ჩამოვიყვანთ, რადგანაც პრეზიდენტს ჯილდოს გადაცემა დღესვე სურსო. მაინც უარი ვუთხარით შემდეგი მოტივებით: არ ვიცი, რისთვის გვაჯილდოებენ. ჩვენი ნაშრომების საყოველთაოდ აღიარებისთვის მას არც კი უფიქრია; მისი ტაშის დამკრეფელი კი არასდროს ვყოფილვართ; ხელისუფლებისგან, რომელმაც ორასი ათასი კაცი, ქუჩაში გამოსული, სასტიკად გაართხვინა და მრავალიც დაახოცინა, ღირსების ორდენის მიღებაზე უფრო დიდი უღირსობა რადა იქნებოდა? უამრავმა ადამიანმა მოგიწონა, გაზეთების მეშვეობით თუ სატელეფონო საუბრებით. ერთულებმა კი ასეც თქვეს: ის მაინც მიმავალი იყო. სახელმწიფო ჯილდოზე უარი არ უნდა გეტქვათო. ერთი წამითაც არ გვინანია.

თანამდებობებსა თუ წინ-მედლებს არასოდეს დავხარბებუვართ. მუშაობაში კი ზერელობა არასოდეს არ გამოგვიჩენია.

ასე, მაგალითად, იმის გათვალისწინებითაც, რომ მეგრული ენის საინტერესო მონაცემების, და კერძოდ, ამ ენის ლექსიკის გასაოცარი სიმდიდრის წარმოჩენა ცალკეულ სპეციალისტებსა და სხვებსაც მეტისმეტად აღიზიანებდა, შესაძლო უზუსტობისა და მოსალოდნელი სკანდალის თავიდან აცილების მიზნით, ასეთ რამეს მივმართავდით: ვიდრე მეგრული ენის ლექსიკონის ან სალექსიკონო მასალის გამოქვეყნებამდე თავს ვიკავებდით მეგრულის ლექსიკის სიმდიდრის შესახებ უკვე მოპოვებული მონაცემების სრულად გამოქვეყნებისაგან. ასე, მაგალითად, თავდაპირველად, ჩვენს ერთ-ერთ წიგნში განვაცხადეთ, რომ მეგრული ენის ლექსიკა, სავარაუდოდ 5 მილიონამდე სიტყვას დაითვლიდა, თუმცა იმ დროისათვის უკვე ხელთ გვექონდა მეგრულის სალექსიკონო მასალა, რომელიც მოიცავდა 7 მილიონამდე სიტყვას.

მამანტი ძაძაძი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია „იაპ“-ს პრეზიდენტი, კოლხური კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლისა და დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტი, 8 მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, ხუთი უნივერსიტეტის საპატიო პროფესორი (დასასრული შემდეგ ნომერში)

“ნასაჰი ნასაჰი”: ფიზიკური ანბარიშწორების სახალი “ნაციონალისტების” – ვინ იქნება უმეღები?

“ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის” უმრავლესობიდან უმცირესობაში გადასვლის შემდეგ პარტიის წევრებისა და მათ მხარდამჭერებთან ასოცირებული პირებთან ფიზიკური დაპირისპირება ერთ-ერთი სახადს დაემსგავსა. ბოლო რამდენიმე თვის განმავლობაში სულ მცირე 5 ნაციონალი აღმოჩნდა მუშტი-კრივისა და თავდასხმის მსხვერპლი. ვიდრე უმრავლესობა და მისი მხარდამჭერები ქვეყანაში აღდგენილ სამართლიანობაზე საუბრობენ, უმცირესობის წარმომადგენლები საწინააღმდეგო აზრზე არიან. საზოგადოებრივი აზრი კი არაერთგვაროვანია – “ნაციონალისტების” მხარდამჭერებისადმი ფიზიკურ დაპირისპირებას ზოგი სამართლიანობის აღდგენად მიიჩნევს, სხვები კი, აგრესიის მოჭარბებას, ქვეყნის შესაბამისი სტრუქტურების განსაკუთრებით შსს-ს უწინარობას მიაწერს. არსებობს ადამიანების კატეგორია, რომელიც “ნაციონალისტების” ერთგვარ სერიალს უკვე კომიკურადაც კი უყურებს

და თავდამსხმელებს ასეთ ინსტრუქციასაც კი აძლევენ: “პროსტა სიის მიხედვით რო იყოს, რაღა “ჯ” და “წ”-დან დაიწყებს?” (ციტატა ფორუმიდან). ძალადობა “ნაციონალური მოძრაობის” ლიდერებისა და მხარდამჭერების მიმართ, ინტერნეტმომხმარებლების მხრიდან ერთ-ერთი პოლიტიკურ სასჯელადაც განიხილება. ასე ის ადამიანები ფიქრობენ, რომლებსაც კარგად ახსოვთ სამთავრობო გუნდის ერთ-ერთი მთავარი წინასაარჩევნო დაპირება, რომელიც ქვეყანაში სამართლიანობის აღდგენას გულისხმობდა. “რას იზამ, როცა მთავრობა უქნარაა, ჯოზია ისევე ჩვეულებრივმა ხალხმა აღასრულოს სამართალი”, – წერს ერთ-ერთი ინტერნეტმომხმარებელი ფორუმზე. ინტერნეტპორტალი წარმოგიდგინთ სტატის, სახელწოდებით “ნაციონალისტები”, რომელშიც ჩვენ ქვეყანაში ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ “ნაციონალური მოძრაობის” წევრებზე მომხარი ფიზიკური ან-გარიშწორების ფაქტები გავაერთიანეთ. “ნაციონალისტების” ერთგვარი ციკლი გასული წლის 8 თებერვალს დაიწყო, როცა “ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა” ჯერ კიდევ უმრავლესობას წარმოადგენდა. მოსახლეობისადმი პრეზიდენტ სააკაშვილის დაგეგმილი მიმართვის წინ ერთგულ ბიბლიოთეკასთან მომხდარმა ძალადობრივმა ინციდენტმა, რომლის დროსაც “ნაციონალური მოძრაობის” დეპუტატი ჩორა თაქთაქიშვილი და პარტიის მხარდამჭერი გიგა ნასარიძე დაშავდნენ, კიდევ უფრო გააღრმავა პოლიტიკურ მოწინააღმდეგეებს შორის დაძაბულობა. მეორე დღეს სამართალდამცველებმა დეპუტატ ჩორა თაქთაქიშვილის ფიზიკური შეურაცხყოფისთვის გიორგი მამალაძე დააკავეს.

ამ ფაქტიდან არც ისე დიდი ხნის შემდეგ “ნაციონალური მოძრაობის” წევრი, დეპუტატი ნუგზარ წიკლაური აღმოჩნდა სასტიკი თავდასხმის ობიექტი. მას 30 მარტს, ღამით, სახლთან სამი მანქანით რამდენიმე ნიღბიანი დახვდა, რომლებმაც მისი გატაცება სცადეს. წიკლაურის თქმით, თავდამსხმელებმა ელექტროშოკიც გამოიყენეს. ამის შემდეგ სულ რაღაც ორ თვეში, 2014 წლის 3 მაისს, ყოფილი “სოლ”-ის უფროსი, ერეკლე კოდუას ძმა, ბიზნესმენი დავით კოდუა ხელკეტებითა და ცეცხლ-სასროლი იარაღებით შეიარაღებულმა პირებმა ელექტროშოკით გათიშეს და სასტიკად სცემეს. მომხდარს კოდუას მეუღლე და მისი ახლობლები პირად ან-გარიშწორებას მიაწერდნენ და ასეც აღ-მოჩნდა. მეორე დღეს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 38 წლის ნოშრევან ნაშორაძე თავისი ნებით ჩაბარდა. ნაშორაძემ აღიარა, რომ ცემის მოტივი პირადი შურისძიება იყო. მას აღმკვეთ ღონისძიებად პატიმრობა შეუფარდა. მაისის თვე საკმაოდ მძიმე აღმოჩნდა მწერალ მამუკა ხერხეულიძის, ზურაბ ჭიაბერაშვილისა და ნოდარ ლადარი-ასათიის (ეს ის ნაძირალა ჭიაბერაშვილია, რომელმაც თბილისის მერად ყოფნისას მძიმე შეურაცხყოფა მიაყენა “ქართლის დედის” ძეგლს და, აქედან გამომდინარე, სრულიად საქართველოს. არც ნოდარ ლადარია სარგებლობს დიდი ავტორიტეტით საზოგადოებაში, რადგან იგი ბევრს მიანიჭა გადაგვარებულად – “ილორი”). ორიოდე კვირის წინ, დღისით, ბარნოვის ქუჩაზე, კაფე “ანტრეში” ხერხეულიძე ცეცხლსასროლი იარაღით ფეხში დაჭრეს. ინციდენტის შესახებ მისი ოჯახის წევრები ხმამაღლა არ საუბრობენ,

თუმცა თავად “ნაციონალური მოძრაობის” წევრებმა მათი თანაგუნდელის დაჭრის ფაქტი პოლიტიკურ მოტივად შეაფასეს, ვინაიდან ხერხეულიძე პარტიის აქტიური მხარდამჭერი. ბოლო ასეთი შემთხვევის მსხვერპლი “ნაციონალური მოძრაობის” ერთ-ერთ ლიდერი, ზურაბ ჭიაბერაშვილი და ნოდარ ლადარია გახდნენ. მათ რეზო თაბუკაშვილ-მა და გიორგი მგელაძემ ჯერ ფინჯანით ცხელი ჩაი შეასხეს სახეში, შემდეგ კი მათ დაზიანებები მიაყენეს. ამჯერად ტრაეგები სიცოცხლისთვის ნაკლებად საშიში აღმოჩნდა. დაშავებულები საავად-მყოფოში მალევე გადაიყვანეს, პირველადი დახმარების აღმოჩენის შემდეგ კი კლინიკი-დან გაწერეს. ზურაბ ჭიაბერაშვილის და ნოდარ ლადარიას მიმართ თავდასხმის ფაქტზე, გამოძიება უკვე დაიწყო. საგამოძიებო მო-ქმედებები სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლით მიმდინარეობს, რაც ჯანმ-რთელობის განზრახ მსუბუქ დაზიანებას გულისხმობს. საყურადღებოა, რომ სწორედ მაშინ, როდესაც ქვეყნის სათავეში მყოფი მაღ-ალჩინოსნები სამართლიანობის აღდგენაზე საუბრობენ, ქვეყანაში პოლიტიკურ ოპო-ზენტებზე თავდასხმების ციკლი არ წყდება, რაც ზოგისთვის პირად ანგარიშწორებად, სხვებისთვის კი “ხალხის მიერ აღდგენილ სამართალთან” არის გაიგივებული. მაგრამ ფაქტია, რომ “სამართლიანობის აღდგენის” პროცესი გრძელდება, რაც ნა-ციონალისტებისგან გატანჯული ხალხის დიდ მოწონებას იმსახურებს. ვინ იქნება შემდეგი? ს. შინაშვილი

მებრუელი ენის დღის აღნიშვნისადმი

(გაგრძელება მე-4 გვერდიდან) დიდი ისტორიული და კულტურული წარსულის მქონე დემოკრატიული აღმ-შენებლობის გზაზე შემდგომ საქართველოში დადგა დრო, როცა ანაქრონიზმად ქცეული ცივილური გან-ვითარების ხელშემშლელი შეხედულებები უნდა უკუგაგდოთ სამუდამოდ. ხსენებულ ენებს აუცილებლად უნდა მიეცეთ თან-აბარი განვითარების საშუალება, ნორ-მალური პირობები. სახელმწიფოში უნდა შეიქმნას კომისია, რომელიც შეიმუშავებს პროექტს სამეგრე-ლოს და სვანეთის სკოლებში მებრუელი და სვანური ენის გაკეთილებების ჩასა-ტარებლად. ამ ღონისძიების გატარებით საქართველოს დემოკრატიული აღმ-შენებლობა შეიმოსება დიდების გაცისკროვანებული შარავანდელით. ბევრმა ჩვენთაგანმა ვიცით, რომ საფრანგეთში, ესპანეთში, გერმანიაში და ბევრ სხვა ქვეყნებში რეგიონალური ენები კანონიერ ფარგლებში ფუნქციონირებენ. მათ აქვთ თავიანთ ენებზე გაზეთები და კულტურულ ღონისძიებებსაც ატარებენ თავიანთ ენებზე. ეს ხელს უწყობს მათი სუბკულტურის განვითარებას და არა კე-დომას. აღნიშნულ ფაქტებს ჩამოთვლილ ქვეყნებში სახელმწიფოსათვის საფრთხე არ შეუქმნია. მეტსაც მოგახსენებთ, სამხრეთ აფრიკის კავშირში თერთმეტი ხალხის ენა და ყველას სახელმწიფო სტატუსი გააჩნია. ბოლივიაში ოცდამეცხრეტი ენაა და ყველას სახელმწიფოს სტატუსი აქვს მინიჭებული. ჩამოთვლას ადარ გავა-გრძელებთ. ჩვენ გვინდა გამოთქვათ მტ-კიცე რწმენა, რომ ქართული სახელმწიფო ქართველური ენების ღირსეულად მიხედ-ვისათვის სათანადო გულისხმიერებას გამოიჩენს და ამით დიდ ცივილურ ნაბიჯს გადადგამს თვით ქართული ენის განმტ-კიცებისათვისაც. ჩვენს გამოსვლას დავამ-თავრებთ მებრუელი ენისადმი მიძღვნილი ლექსით „იმიტომ მებრუელ ენას“:

პითაგორას ნააზრევს ჰგავს, მოზაიკური გაწყობით ბგერა და ფერთა ტონები ქმნილი ღვთაებრივ განწყობით. ქურუმ-მისტების ენაა, კვებად ეპოთურია. მისტერიებით ნაწრთობი ხედავთ, რა ეგზომფერია. მებრუელი ენის ცოდნა კი აუწონავი განძია. ენათა იღვამალების დასტურ გორდიას კვანძია. თეომისტური კულტურის, საუფლო თეონიმების, ამ ენისთვის ტაბუს ახსნა იცოდვ, ღმერთო, მინების. არ არს დაფარული ხომ, რაიცა არ გაცხადდების. იწია ჟამმან ღმერთისაგან, რაიც ვთქვათ, არ გაცხადდებით. მედიტერანულ ხალხების ლექსიკის მარგალიტები კოლხურში დავანებულან მებრუელად განაფილტრები. კოლხებიდანაც მეზობლებს რამდენი რამ აუღიათ. სიფრთხილის მიზეზით მავანთ სისწორე ვერ გაუგიათ. ამდენ ღმერთს დღეს მზის ქვეშეთში რომელ ენაში იხილავთ? მათ სძინავთ მებრუელ ენაში, ძველი დიდების ხიბლი აქვთ.

ღმერთის და ადამიანის გენიის ხელით ნაგები სიტყვათა კონსტრუქციები მებრუელი ენით ნაგები.

მურთაზ ჯანჯღავა

“უს კალიშვილები დადიან და მოქალაქეებს აშინებენ, ხმა არ ამოიღოთ უსამართლობებზე”

მწერალი და უფლებადამცველი ირაკლი კაკაბაძე ხელისუფლებას სამართლიანობის აღდგენის პროცესში უმოქმედობასა და დამნაშავეთა მფარველობაში ადანაშაულებს: “აზრზე მოვიდეს ხელისუფლება! ახ-ალაიების და მერაბიშვილის გზის გამ-გრძელებლები დღეს ზოგი რა მაღალ თანამდებობაზე მუშაობს, ზოგი რაზე. ისინი ამაყად თავაწულები დადიან და აქვთ ჩვენ გვემუქრებიან. აი, ესენი გვე-მუქრებიან ყოველდღე! აი, ესენი იჭერენ რეზო თაბუკაშვილს და გიო მგელაძეს! აი, ესენი არიან რომ ხალხის სისხლით ვერ გაძნენ! და ჩვენი ხელისუფლება ამით ხელს აფარებს! სირცხვილი ამ ხელისუ-ფლებას – მეკვლელების და სადისტების ხელის დაფარება არის ჩვენი დღევანდელი ამქვეყნიური ჯოჯოხეთი! ამ ჯოჯოხეთში მარხუანის მოხმარებისთვის და ნარკოტიკის მოხმარებისთვის იჭერენ და უპატიურებენ და მეკვლეებს და სადისტებს თავუსუფლად აქვთ საშუალება რომ დაგე-ცინონ და ხალხი ისევ და ისევ გააუ-პატიურონ! გონს უნდა მოვიდეს ხელისუ-ფლება! სახალხო აჯანყება მოხდება თუ ესენი არ დაისაჯნენ. ლევან კვარაცხ-ელიები, რომეო საჯაიები, ირაკლი ზა-ქარეიშვილები და სხვა ნაბიჭვრები დაუს-ჯელად დადიან და გვემუქრებიან. მალე ქუდზე კაცი შევიკრიბებით სასამარ-ლოსთან – და იქიდან წავალთ ამ ნაბი-ჭვრების ბუდეებში! ესელა ზუსტად ეს ხალხი დადის და რიგით მოქალაქეებს აშინებს: ხმა არ ამოიღოთ სანდრო გირგვლიანის მეკვლეობაზე და სხვა უსამართლობებზე, თორემ იგივეს გიზამთო. კვარაცხელიამ ზუსტად ასე დამემუქრა. აგრეთვე “თავისუ-ფალი ზონის” აქტივისტი ვილვაძე სალომე – მემუქრება, რომ ხელკეტო გაგაუპატიურებ

და მერე მოგკლავო. და ამის მერე რეზიკოა დამნაშავე?! ამათ დედებს რა ვუთხარი მე. აი, კიდევ ერთი ძაღლიშვილი – მეკვლეების დამცველი და თვითონ მეკვლეი – რომელიც დგას ასობით და ათასობით უდანაშაულო ადამიანის სისხლზე – ჰააგაშია ამითი ადგილი – ჩვენი სასამართლო ამით ვერ უფლის – ჩვენ სასამართლო არ გვყავს პრაქტიკუ-ლად. ეს ძაღლიშვილი აქტიურობდა კიდევ პროცესზე. რომეო საჯაია ძაღლიშვილი, ონიანი ძაღლიშვილი და ასე შემდეგ. და მეორე სურათზე არის ის ლევან კვარაცხ-ელია – რომელიც გვემუქრება მუდმივად – არა მხოლოდ ლავში – არამედ ვირ-ტუალურადაც. ხელისუფლება უმოქმედოა. ეს არის ჩვენი ტრაგედია. ამათგან საქართველოს უნდა დაიცალოს”, – წერს კაკაბაძე. საბ. იმშ.

ბარჰონილები ბარცვლილი ხალხის ნღობა

ალგეთის მგლებად ავტეხეთ
თავისუფლების გნასი,
ბოლოს გოშიად ვიქეცით
ამერიკელი ძიასი!

საიდან დაიწყო და სად მივდივართ?! ამას უსუფაშიელი ძალიან შთამბეჭდავდა განმარტავს: ან ისევ რუსეთში უნდა დავდევნიდით, ან ევროპაში წავიდეთო. რუსეთში სექსუალური აღვირახსნილობა, გარყვნილება, გეო-აღმშობლები და პედერასტების თარეში აკრძალა; წმინდა მართლმადიდებლობის ხეობრივი და მორალური რწმენის ერთ-გული დარჩა. ევროპაში წასვლა კი მისი ანტიდისკრიმინაციული კანონით პედერასტობის გარყვნილებაში თავდაყირა გადაშვებას ნიშნავს. ჩვენ იმ ბრწყინვალე, სპეტაკი ხეობის, ვაჟაკობის, სინდისის და ნაშუსის შარავანდელით შემკული წინაპრების შთამომავლებად ვითვლებით, ვინც ისტორიის ქარცეცხლში გამოატარა ქართველი ერის გაუსადიანი ამქვეყნიერობა და მსოფლიოს ხალხთა საგანძურს ქართველობა ღვთისმშობლის კურთხეულ მარგალიტის სიამაყედ შეატოვა. ჩვენ აქ დავრჩებით, არსად არ წავალთ, პატიოსნად ქართული გენის სიამაყედ ვიცხოვრებთ. ვისაც უნდა მოვიდეს და პატივი სცეს ამ ღვთისწიერი ერის საამაყო ტრადიციებს და სპეტაკი ცხოვრების წესს.

დრო კი არ ჩერდება და მუდმივად არავის ანებებენ. არცერთი თაობა არ ასცდება წინაპრად გადაქცევას და თავისი წინაპრების მკაცრი სამსჯავროს წინაშე ანგარიშის ჩაბარების პირობებში აღმოჩნდება. ვის მოუწევს ანგარიშის ჩაბარება? ყველა ქართველს, დაწვეული შრომისგან ოფლში ნაწრობი მიწის მუშით და დამთავრებული სახელმწიფოს სატყეს ჩატყვობით თუ მის მისაღწევად ყველაფრის შედარებული სულიერით. რაკი ამ უწმინდეს მიწაზე დაიბადე და კაცობიერების შარავანდელით შემკული ხეკეთილი და ხნემდალი ქართველის სახელს ატარებ, მშობელი ხალხის სხეულს ღრუნავს შექმნილი. იცოდე, ქართველთა მფარველი ღვთაების სუხიან განაჩენს ვერსად წახვალ. მოსწვი ქართულ მიწას, წადი, გაითქვიფე გარყვნილებაში და ნუ დაივიწყებ, რომ ქვეყნისა და ერის სირცხვილით მოველინე ამქვეყნიერობას.

დღევანდელი პარლამენტის თავმჯდომარე აცხადებს, რომ შეიძლება არ ასწავლის სამშობლოსათვის თავდადებას, ასწავლის, რომ პირადი ბედნიერებისათვის იბრძოლოს.

ყველა ქართველის ვალია თავისი შესაძლებლობის წილი სიყვარული და თავდადება უძღვნას სამშობლოს და მისი ერთიანობის ბურჯზე თავისი წილი ავური დადოს, თუ ეს არ ხელეწიფება, ნუ დაანგრევს მაინც.

რას უძღვება მრავალჭირამოვლილი, მტაცებელთა მიერ დაგლეჯილი, დაკბენილი და გაძარცვული საქართველო? ვერც წარსულში და ვერც ახლა ვერავითარი უცხოელი მტაცებელი ვერას დაგვაკლებდა, თუ არა კუჭის კარნახს აყოლილ, თანამდებობაზე დახარბებულ ყვექათა დაღატი და ორპირობა. დრომ საუკუნეები გაახუნდა და ჩვენც გვევლინა, რომ უამრავი სიბინძურე, რაც ადამიანში ჩასახლებულ ნადირს ახასიათებს, წარსულს ჩაბარდა.

დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლით ეროვნული მითაგრობაც ავირინეთ, რომლისთვისაც ევროპაში რუსული დაქუცი და მათ წინაშე მუცელზე ხოხვა უცხო იყო და ქართული თავმოყვარეობით იგერიებდა უცხოეთიდან შემოღებულ, შენიღბულ მტაცებლებს. არც მიწები გაუყვიდა და არც მთელი სახალხო მურნეობა მოუსპია მეგობრისინდობიან მტრების რჩევით. ერთი წლისთავზე ცეცხლით და მახვილით დაამახს. ახლა რომ კპითხო მათ, რა დააშვეს ამის ფასი, ვერაფერს გიპასუხებენ. სამაგიეროდ **“თეთრ მელად”** მონათლულ, ქართველთა უბედურებად მოხედილ არსებას მართლვეს ქვეყნის მართვის სადავეები, რომელმაც საქართველოს ხერხემალში გადატეხვა სამეგრელოს სისხლისმსმელი დამპყრობის დაუნდობელი დარბევით დაიწყო, რაც აფხაზეთის ქართველთა აწიოკებით დაამთავრა. მეანბრები გაძარცვა, მიწები და მთელი ქვეყნის სიმდიდრე განიანთა და უამრავი მუხლობით დამიმეხვეული ეს სოფლის მახარბი გზირი კრწანისის რეზიდენციას შეეფარა. დაიშალა მისი **“მოქალაქეთა კავშირი”**, რომლის ნამსხერვეებზე, როგორც მეღუზა გორგონას მოჭრილი თავის სისხლის წვეთებიდან, უამრავი ახსიტი პარტია გამოიწვია. ამითგან ყველაზე შესაძლებელია **“ნაციონალურმა მოძრაობამ”** ხელისუფლების სადავეები ხელთ იგდოს.

შევირდნაძე კი მის მიერ ჩადენილი ცოდვების და დაღატოა მოლანდებებთან ძიძგილში კრწანისის რეზიდენციაში ღპება.

ცხრა წელიწადი ბრუნავდა სისხლიანი კოშმარის დოლაბებად ქართველთა თავზე **“ნაციონალური მოძრაობის”** განუკითხობა, რომლის მიზანი საქართველოს დაშლა, დაქუცმაცება, მოსპობა და ქართველთა გაღაშენება იყო.

რა ჩამოთვლის იმ უამრავ ბოროტებას, რაც ამ კრიმინალურმა ბანდამ დაატეხა თავს მრავალტანჯულ ქართველთა შავრენის ტყავივით შემცირებულ სამშობლოს და თვითონ ქართველთა არსებობას. მოთმინების ფილა გადაიფარა; შორს აღარ იყო დრო ხალხის რისხვად აბოტოქებისა. მაგრამ გამოჩნდა ბიძინა ივანიშვილი, რომელმაც ხალხის რისხვა ნაციონალური ჭირის კანონიერი არჩევნებით დამსობისაკენ მიმართა. იოლი არ იყო ყველა არჩევნების გამაყლებელი, მოძალადე ბანდიტური ხელისუფლების ამ მეთოდით დამსობა, მაგრამ ხალხმა მოახდინა სასწაული და ნაციონალურმა უბედურებამ პირველი მძლავრი პანდური იგება...

ხელისუფლებაში ქვეყნის ხსნის იმედად შექმნილი **“ქართული ოცნება”** მოვიდა, რომლის კოალიციაში ისეთი პარტიებიც გამოჩნდნენ, ხალხის უნდობლობით ნაციონალიზმს რომ არ ჩამოუვარდებოდნენ, მაგრამ ივანიშვილის ავტორიტეტს ყვევის ბახალეზად შეფარებულნი ყრანტალის შესაფერის მომენტამდე ინახავდნენ.

რამხელა ბედნიერებაა ოცნების ახდენის მოლოდინი. ქართული ოცნება კი საქართველოს გამოთლიანების და სამართლიანობის აღდგენის შედეგად ცხოვრების ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენებაა. ნაცბანდისათვის ჯეროვნად მიხდის შედეგად აღდგომი და სამართლიანობა, რასაც კარგად გრძობდნენ თვითონ ნაციონალური და, ცხინვალის სისხლიანი ავანტიურის შემდეგ, მერედ მოუწიათ გასაქცევად ბარგის შეკერა, მაგრამ **“ქართული ოცნებაში”** შებუღებულმა ყვევის ბახალეზმა ახლა ამოიღეს ხმა, ნაცები უნდა შევიწინააღმდეგოთ, ბრძანებს რესპუბლიკელებმა და მათ მხარი თუდაცვის მინისტრმაც აუბა, საქართველოს რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის მოთხოვნით რომ დაშოკა **ნატო** და გააკვირვა საქართველოს ხელისუფლება. ჯონჯოლის საკრეფად ტყეში გასული ქართველები ვერ დაუცავს და კოსმოსში რაკეტებს ეპოტინება. ჯერ ავღანეთში საზარბაზნე სორცით გააოცა მსოფლიო; ახლა ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში კაცოტყამიებს უზახევის ქართველ ვაჟაკებს; ვინ იცის მომავალში სად გამოჩნდება ახალი მინორტავრი, რომ ევროატლანტიკურ ლაქუსს აყოლილმა მინისტრმა ქართველ მამულიშვილთა სიცოცხლით დააპუროს. ამერიკიდან კი ისეთი ჰონორით ჩამოვიდა, ეტყობა, მათი არმიის სერჯანტობა უკვე განიადდა და, თუ **მიშა-მეორეობაც** შეპირდნენ, მალე ვიხილავთ ამერიკული ქაშის მისაღებად **“კატილოკით”** მიშას შემდეგ რიგში მდგარს.

პარლამენტის თავმჯდომარემ კი ახალი ფრთოსანი სიტყვა აფრინა: **ნატო**-ში თუ არ შევალთ, საქართველო გაქრებაო. ამის გამკაცრე ევროკავშირმა ჭირისუფლებამ ცრემლის გუბები დააყენეს. განსვენებული ევანიაც ევროპელებს აოცებდა თავისი ქათინაურებით: ქართველი ვარ, ესე იგი ევროპელი ვარო. უსუქურ ბარტყობას ვერ გახვდა ეს ნათქვამი და საქართველო ადგილიდან არ გატოვებულა.

სამაგიეროდ ახლა **“რესპუბლიკელები”** ითხოვენ ნატოებას. ბრძენი ქართველი ხალხი კი კარგად ხვდება, რომ ამათი **ნატო**-სკენ ენებააშლილი ლტოლვა სხვა არაფერია, თუ არა ბავშვის მიერ ვიტრინაში დადებული სათამაშოს კაპრიზულად მოთხოვნა!

საქართველო კი **ნატო**-ს გარეშე ყველა შეუბრალებელი დამპყრობლის მოძალაბის დროსაც არსებობდა. მაგრამ არც არაბებს, სპარსელებს, მონღოლებს თუ სხვა მოძალადეებს არ უკადრებიათ ისეთი სიბინძურის დაკანონება **ნატო**-ა თუ ევროკავშირი, პედერასტების გაგულაგებას რომ ითხოვდნენ.

ნატო კი ისე გაქრება, როგორც ყველა აგრესიული მოძალადე აგრესიული სამხედრო ბლოკი. ამ დასკვნას ემამორდებოდა **ნატო**-ს მესობტე ტენგამორცხილთან სატელევიზიო ებედობად ქცეული დავა სულაც არ სჭირდება. მიჰყვით **ნატო**-ს სისხლიანი ნაფხურების კვალს, სადაც გაიარა და შეიჭრა ხოცვა-ჟლეტვას, ცრემლსა და გოდებას თავი ვეღარ დააღწია ამ ქვეყანამ.

ლოს უბედურება-პოლიტიკოსთა ურთიერთ-ლაქუცი კი ისევ გრძელდება, მიუხედავად მისი სიყალბისა. რასმუსენის საქციელმა ზაქარას გოშია გამახსენა, ურემზე რომ ჰყავდა გამობოშული. როცა გაჩერდებოდა, გოშია მის ჩრდილო წამოწეობდა და ეგონა, რომ ურემი მას მიჰქონდა. რასმუსენსაც ჰგონია, რომ **ნატო**-ს ის მიავრებს, თუმცა იუმორის გრძობა არ აკლია, მოქიფე სააგურე ცეხის უფროსივით, მუსიკოსებს ყოველ შეკვეთაზე ათას აგურს რომ ჰპირდებოდა. მეორე დღეს მუსიკოსებმა შეპირებულ აგურს მოსთხოვეს. მან კი უპასუხა: – თქვენ რომ უკრავდით მე მსიამოვნებდა, აგურს რომ გპირდებოდით ხომ გსიამოვნებდათ. ამრიგად ბარიბარში ვართო. რასმუსენიც ამბობს, თქვენ რომ მეღაქუცებით, მსიამოვნებს, მე რომ **ნატო**-ში მიღებას ვპირდებოდი, ხომ გსიამოვნებთ და რაღა **აბშრს** მოსოვო.

ყველა ვიცით, რომ **ნატო**-ში მიღება ისეთივე ბოღვაა, როგორც ერთსქესიანი ქორწინებით დემოკრატიის ხეიმი.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა ქალბატონმა, ეტყობა, ინფორმაციის სამსახურიც კარგად შეთვისა და მთავარ როლზე დამტკიცებულ უნიჭო მსახიობის დიმილით ისე გვაშინებს ჩვენს ევროპელობაზე, იფიქრებ, ევროსაბჭო ისე გაქრება საქართველოს გარეშე, როგორც საქართველო უნატოდო. თვითონ კი პედერასტების დროშას ახვევს თავს მოჯადოებულ მთავრობებს, რაც მალე იქცევა ხალხის რისხვად.

კიდევ კარგი, ინდულგენციებით თაღლითობის და ინკვიზიციის მქონე ვარების დროს საქართველოზე დღევანდელი დონის ჯადო არ სჭრიდა, თორემ ესეა ეს ცოდვებიც გვექნებოდა მოსანანიებელი. მართლმადიდებლობაზე შუღლი და მტრობა კი დღესაც არ განეგლებათ. ქრისტიან საფლავის გამოხსნისკენ შემაჯობა ჯვაროსნებმა 1204 წელს მართლმადიდებელი სამყაროს ბურჯი კონსტანტინოპოლი რომ დააქციეს, ამისთვის ბოდიშს მოსახდელად სულაც არ შეუწყებულან. ახლა კი რუსეთის მტრობით ევროკავშირმა უკრაინას თავს რა უბედურებაც დაატეხა, ვერავითარი პროპაგანდისტული ნიღბა ეწლად დაფარავს მათ საჩანის რქებით და ნიღბებით შემოსილ დემოკრატიულ ბოღვას.

დღეს კი რესპუბლიკელები იბრალებენ, რომ ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღება ნაცებმაც კი ვერ გაბედეს და ჩვენ ვერაფერმა შეგვანერაო. ასე ხალხის ნების წინააღმდეგ თავხედობა სადაც გაიყვანო, გაღმდებ გამოგვაძახონ. არადა პარლამენტის სხდომებს იმდენს აცდენენ ეს ქვეყნის კანონმდებელი მამები, რომ თავის ნებაზე მიშვებული პირველკლასელი ბავშვიც არ იკადრებდა. სამაგიეროდ ტელევიზორზე სოფლის აშაქარი დედაკაცებით მათი ერთმანეთის ღანძვლა და პარლამენტში ცემატყევა იაპონურ მამლებს შეშურდებათ. დამშუღლი და გადაღებული ხალხი ჯერ-ჯერობით ფარვის ცხვარით შეგუწერებს მათ ძიძგილს, მაშინ, როცა პედერასტების აგულაგების კანონის ურთიერთნახურებით და წარმოუდგენელი შესმატებლებით მიიღეს!

ნურც იმას დაივიწყებენ, რომ ცოდვიან შენობაში სხედან, სადაც სამამულო ომში დაღუპულთა ხსოვნის ობელისკის დანგრევას ნაცებმა უცოდველი დედაშვილის სიცოცხლე შესწირეს. ყოველივე ამის შემდეგ ამ ცოდვით გაპოხილ შენობაში ისევ მათი უსირცხვილო დავლავი ისმის, რაც ხალხს შეახსენებს, რომ რაკი ესენი არ ნიშნავენ პარლამენტის ვადამდელ არჩევნებს, თვითონ უნდა იბრუნოს ამაზე.

“ქართულ ოცნებას” კი დაავადებასავით შეყრიან ნაციონტზე გულდამწვარი პარტიები. ახლა სასამართლოს თავისუფლებაზე იკვებინან, სადაც კუბლაშვილების დიქტატი მქინვარებს. ერთი მოსამართლე არ მიუღიათ ნაციონალთა ფილტრში გაავლის გარეშე. მოსამართლეების წინააღმდეგ შეჩვევის შემდეგ კონკურსით რომ აბითურდნენ სხვა დანარჩენებს. გული კი იმაზე დაეწვდება, რომ მოსამართლეების შეჩვევის წესს კვლავ კუბლაშვილის ნიღბანამოხეული თვითნებობა აგრძელებს.

რა შეიძლება ეწოდოს ემზარ კვიციანი პატიმრობაში აყვანას, თუ არა ნაციონალების პარპაში სასამართლოზე?! კაცმა ყველაზე მძიმე ეამს შეინარჩუნა კოდორის ხეობა და აფხაზეთან ძიძგის აღდგენის კარიბჭედ აქცია. რა აღწერს იმ დაღატოან ვილნაყარ ნაციონალთა უამრავ თავხედობას, რაც მათ კოდორის ხეობაში ჩაიდინეს და ბოლოს ისე ჩამოგლიჯეს საქართველოს, რომ ეს დაღატი გმირობად

ნათვალეს. ემზარ კვიციანი კი სამშობლოს მოღალატედ გამოაცხადეს.

შეიცვალა სიტუაცია და კვიციანმაც ავკარგის გასარჩევად მიაკითხა ამათი დაღატით კიდევ უფრო შემცირებულ მრავალტანჯულ სამშობლოს. კუბლაშვილს სასამართლომ კი პატიმრობაში აიყვანა და უამრავი ავტორიტეტული ადამიანის შუამდგომლობაც კი არ გაითვალისწინა. მე პირადად არ ვიცნობ კვიციანს და არც ქალბატონ ნორას, მაგრამ არც ცოტნე დადიანს, მღვდელ თევდორეს, მაია წყნეთულს და სხვა უამრავ სამშობლოსათვის თავდადებულ მამულიშვილს ვიცნობდი, ასე რომ ეთაყვანება მათ სხოვნას მადლიერი ქართველი ხალხი. ემზარ კვიციანი და ქალბატონი ნორა ქართველი ხალხის დირსეული შვილები არიან, ქვეყნის მოღალატე ნაციონალთა სასამართლოს კი დღესაც ვერ შეუგნია, რომ ხალხი არც ისე გულმამიყვია, როგორც მათ ეჩვენებათ.

ნურავის დაავიწყდება, რა სისხლიანი ძალადობის განუკითხობა დათარეშობდა ნაციონალთა სახით, რომლისგან დაცული არავინ იყო. განა ვლადიმერ ბედუკაძის მიერ ამათი საარაკო კაცობიერების ჯერ არნახული საქციელის მიხედვით ხალხისათვის და ქვეყნისათვის თავდადების ტოლფასი არ იყო? თუ არა ბედუკაძის მიერ გამოქვეყნებული მხეცობის ფაქტები, ნაციონალთა დამსობა შეიძლება საეჭვო გამხდარიყო. მას კი დასაკუნად დღესაც უღრუნე ნაციონალები. მისი თავდადება იმის გარანტიია, რომ ყველა ქვეყნის მოხარს აუცილებლად გამოუჩნდება ბედუკაძის მსგავსი მათი ავკობის მამილბელი მამულიშვილი.

ციხეებში დატრიალებულ კოშმარზე ბევრი არის ცნობილი, მე კი ერთი ყოფილი პატიმრის მიერ მოყოლილი უამრავი მხეცობიდან ერთს ვავიხსენებ: რვაკაციან საკანში ოცდაათი კაცი ძლივს სუნთქავდა. ერთს კული გაუსხა ცუდად, იღრსობდა. ზედამხედველებს ეს რომ აცნობონ, შემოცივდებიან, მომაკვდავს გაიყვანენ და დანარჩენებს კი ცემით მიასიკვდილებენ. იქნებ მოითმინოს, თორემ ჩვენ ცემით ძვალ-ბორცს გაგვიერთიანებენ, წამოსვლა ერთს. კაცი კვდება, გაიყვანონ, ცემას უნდა გაუძლოთ, ერთხმად გადაწვიტეს; ასე ცდილობდნენ ადამიანში ადამიანობის დაწლუნებას!

კახელ ტრაქტორისტ ბიჭს ცემით ღამის სული ამოხადეს, ქურდებს შეაგინეო. ის კი გაჯაჯოდა და არ შეაგინა, შედეგად ცოცხალ-მკვდარი შეუგლიათ რომელიღაც საკანში. ეს ქურდებს რომ გაუყვიათ, ბიჭის თავიანთ საკანში გადაყვანა მოუხერხებიათ. უკითხიათ, რაზე გცემდნენო. იმან არ იცოდა ვისთან იყო. რა ვიცი, მაძალდებდნენ, ქურდებს შეაგინეო. პრინციპის საქმეა, თორემ ქურდების დედაცო... ქურდები სიცილით გადაფიხინებულან, რამეთუ ამ ნაციონტებით მანიაკალური კაცობიერებით არ ყოფილან.

ხალხი კი გაჭირვებასთან ჭიდილს აგებს და იმედის სხივის კიაფიც ნაქრობაზეა. გოგია უიშვილის ამბავი გვიკვირდა. ახლა კი იმაზე უარეს უბედურებას განვიცდით. როგორ სასოწარკვეთად უნდა მივდებოდა ოჯახის მამა, რომ თავი მოიკლას, რათა მის დასაკრძალავად შეგროვილი ფულით შეიღოს ოპერაცია გაუკეთონ.

ამგვარი საზარელი თვითმკვლელობის გამო ქვეყანაში გლოვა უნდა გამოცხადებულიყო, რამეთუ უარეს გაუსადის ყოფაში ათასობით ოჯახია. ამათი მინისტრები კი ტელევიზორის ეკრანიდან კოპიალბენ და ტაქიმასხარას მოუბუზღა დაღობით სიცილით იტყუებიან. ახლა ნახეთ, რა გულუხვად იღებენ უზარმაზარ პრემიებს, აღარაფერი რომ ვთქვათ ხელფასებზე. თუ გინდა, რომ ხალხი გუნდობოდეს, მისი ცხოვრებით უნდა იცხოვრო და იმ პაერთი ისუნტქო, რომლითაც მრავალჭირნახული ქართველი ერის სუნთქავს. ილუზიებს ნუ გამოეყიდებით და მოხვეჭის მურტალ ბაცილას ნუ ეფერებით, თორემ ხალხის ხელშეწყობით აფრენილებს ისევ ხალხთან მოვიწვი დავრუნა და ქვეყნის ბიუჯეტის ბუბიას სკივრიდან მოპარულ ჩურჩხელასავით მოხმარება ყურების აწევასთან მიგიყვანთ.

ფრთხილად, ბიძიკოებო! ვიდაცა გადამითვლების ჭირვეულ მოთხოვნებს ქართველი ხალხის ინტერესებს ნუ ანაცვალებთ, თორემ ხალხის ნდობის დაკარგვას იმავე ხალხის რისხვად გადაქცევა ახლავს.

ბიზი სომხიშვილი,
მწერალი, დავით აღმაშენებლის
პრემიის ლაურეატი, აკადემია “აია”-ს
ნამდვილი წევრი.

არ მიირთვათ ეს! აკრძალული პროდუქტების სია

ერთ-ერთმა რუსულმა პორტალმა გამოაქვეყნა იმ მავნე პროდუქტების სია, რომელთა გამოყენებაც კატეგორიულად იკრძალება და რომლებიც ძალიან საშიშია ჯანმრთელობისთვის. ინტერნეტ-მომხმარებელი კი აღშფოთებული კითხულობს ამას და უნდობა კითხვა, დარწმუნება, რისი ჭამაც შეიძლება? მაშ ასე, მავნე პროდუქტების სია ასე გამოიყურება: არ შეიძლება იმ პროდუქტების მიღება, რომლებშიც დამატებულია – 621 (გლუტამატის ნატრიუმი). აიღეთ პროდუქტი და შეფუთვაზე წაიკითხეთ, თუ მითითებული აქვს გლუტამატის ნატრიუმი, ნუ შეიძინებთ მას საერთოდ. ეს გახლავთ გემოს გამაძლიერებელი და მას ყველაზე მოულოდნელ პროდუქტებშიც ამატებენ, რათა მასზე, ასე ვთქვათ, “შესვან” მომხმარებელი. ასე რომ, ყურადღებით იყავით!

შაქრის შემცველები

მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი შაქრის შემცველი არ შეიცავს კალორიებს და ის ძალიან ეკონომიურია (ერთი კონტეინერი 6-12 კგ შაქარს უდრის), მას ბრძანად ნუ ენდობით. აღმოჩნდა, რომ ტკბილის გემოს შეგრძნებისას წვენი საჭმლის გადამამუშავებელი სისტემა ფიქრობს, რომ მიიღებს ნახშირწყლების უფუფასაც, თუმცა მას ვერ იღებს. ამ “ტყუილს” შედეგად ნებისმიერი ნახშირწყლები, რომლებიც ორგანიზმში ხვდება 24 საათის განმავლობაში, შიმშილის ძლიერ გრძობას იწვევს. ამიტომაც ნუ გამოიყენებთ შაქრის შემცველებს.

ტრანს-ცხიმები

არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება 72,5%-იანი კარაქის მიღება. ეს გახლავთ დაბალი ხარისხის ცხიმი, რომელიც გაჯერებულია წყალბადით.

ნაკლებმარილიანი ძაწები

ნაკლებმარილიანი ქაშაყი მხოლოდ ზეთში ინახება და არანაირად ძმარსა თუ ღვინოში. თუ ქაშაყი ზეთის გარეშე, ესე იგი, მასში უროტროპინია დამატებული.

ნაკლებმარილიანი წითელი ხიხილა

პრინციპი იგივეა. წითელი ხიხილა და დიდხანს არ ინახება, მხოლოდ გაყინული სახით ან ძალიან დამარილებული ძლებს ის დიდხანს. თუ ნაკლებმარილიანი ხიხილა შეგხვდათ, იცოდეთ, რომ მასში დამატებულია ან უროტროპინი, ან ლიმონ-მუკა.

გენმოდიფიცირებული პროდუქტები:

1. არაქისი. შეიცავს ძალიან საშიშ, მომწამლავ ნივთიერებას. არაქისს მწერებიც კი არ ჭამენ.
2. დაკონსერვებული მწვანე ბარდა.
3. დაკონსერვებული სიმინდი.
4. უცხოეთიდან შემტანილი კარტოფილი.
5. კიბორჩხალის ჩხირები (მასში კიბორჩხალის ესენციაა შერეული სითოსთან).
6. კაკაო.

სიმინდის ბურბუშა და მიუსღები შაქრი

თუ გადაწვევით სიმინდის ბურბუშელს და მიუსღებს ყიდვა, შეიძინეთ არატკბილი, რადგან შაქარი მათ შერეობაში არ გამოიყენება. შაქარი 140 გრადუს ტემპერატურაზე იწვის. ამიტომაც მათი დამზადებისას გამოიყენება შაქრის შემცველები, ამ შემთხვევაში ციკლომატი.

ფაფები და ბურღული არომატიზატორები

საღებავი და ქიმიური ნივთიერებებით, რომლებსაც სუნი და გემო ნამდვილი მსხლის, მარწყვის, ბანანისა და ა.შ. აქვს, სინამდვილეში ისინი ხელოვნურია და ნატურალურთან ახლოსაც არ არის.

შაქარმინული, კოფეინი, კანფები

ამ კანფებში იმდენად ძლიერი ქიმიური ესენცია გამოიყენება, რომ თუ თქვენ ოდნავ დასველებულ კანფებზე დადებთ და ცოტა ხანს ასე გაანერებთ, ნახავთ, რომ ის გახვერტს ქსოვილს. წარმოიდგინეთ, რა ემართება თქვენს ორგანიზმს, როცა მას ჭამთ.

მარმელები

დღევანდელ მარმელებს არაფერი აქვს საერთო საბჭოთა კავშირის დროინდელ ტკბილეულთან. ეს ქიმიური წარმოების საოცრებაა და ძალიან საშიში.

ჯემები

შეიცავს უძლიერეს ანტიბიოტიკებს. სხვაანაირად ვერ შეძლებდნენ შეენახათ, მაგალითად, ალუბალი ასე პირველქმნილად.

ფასტ-ფუდის შემწვარი კარტოფილი

თანამედროვე წარმოებაში გამოიყენება ისეთი ანტიბიოტიკები, რომლებიც კარტოფილს მთელი წელი ინახავს ისე, რომ ის არ შავდება.

მონარშული კენკრები

ისინი გენმოდიფიცირებული სოიისგან მზადდება. სოსისები, სარდლები, მონარშული ძეხვი, პაშტეტი და სხვა პროდუქტები შეიცავს ე.წ. ფარულ ცხიმებს. მათ შემადგენლობაში შედის სალა, ღორის კანი, ბაღეჭონის ცხიმი, რომლებიც სხვადასხვა ქიმიური საშუალებით გარდაქმნილია ხორცად, როგორც გარეგნულად, ასევე გემოთი.

ლორი

რა ნატურალურობაზეა აქ საერთოდ საუბარი. იღებენ თხელ ნაჭერ ხორცს და კილოგრამ ველებს. სპეციალურ მანქანაში ველებს ხორცის ნატრებს შეერევა და ერთ უზარმაზარ “ხორცის” ნაჭრად გადაიქცევა. როგორც ასეთი, ხორცი მასში მხოლოდ 5%-ია. დანარჩენი – ველები, რომელიც თავის მხრივ, შეიცავს კარაგინინს, გემოსა და ფერის გამაძლიერებლებს.

რძის პროდუქტები დიდი შენახვის ვადა (2 თვეზე მეტი)

ყველა იმ პროდუქტის მოხმარება, რასაც 2 კვირაზე მეტი შენახვის ვადა აქვს, არ შეიძლება. ასეპტიკური შეფუთვა – ეს არის შეფუთვა ანტიბიოტიკებით.

მაიონეზი პლასტიკატის შეფუთვაში

ძმარი, რომელსაც მაიონეზი შეიცავს, პლასტიკატის შეფუთვიდან კანცეროგენებს ითვისებს. პლასტიკატის შეფუთვებში მხოლოდ ნეიტრალური პროდუქტების შენახვა შეიძლება.

ჭურბანი, რომელიც არ უშვავს

თუ ყურძენი დიდი ხანი ქორფად გამოიყურება და არ ჭკნება, ე.ი. ის ქლოროფილითა და სხვა სერიოზული ანტიბიოტიკებით არის დამუშავებული.

წიფაბა (არასაზონურად)

აბსოლუტურად გენო-მოდიფიცირებული პროდუქტია. ის ზომიერად უნდა მიიღონ ადამიანებმა, რომელთაც აწუხებთ კუჭ-ნაწლავის ანთებითი დაავადებები,

პიპერტონია, გულის იშემიური დაავადება, ჰემოროი, უძილობა, ფსიქიკური მოშლილობა, ეპილეფსია, თირკმლის სხვადასხვა დაავადება. წიფაბა შედის იმ პროდუქტების ათეულში, რომლებიც შეიცავს აზოტსა და პესტიციდებს. და თუნდაც ერთი ასეთი წიფაბის მიღებამ, შესაძლოა, ჯანმრთელობის სერიოზული პრობლემები შეექმნათ. ამიტომაც ეცადეთ, წიფაბა მხოლოდ სეზონზე შეიძინოთ, მხოლოდ და მხოლოდ ზაფხულში.

საფურებიანი, თეთრი პური

საფურებიანი პურის მიღებისას იცოდეთ, რომ თქვენ პურს კი არა, სოკოს ჭამთ. უპირატესობა ჭკვიან პურს მიანიჭეთ. რაფინირებული, თეთრი, უმაღლესი ხარისხის ფქვილი, როგორც სხვა რაფინირებული პროდუქტები, შედის მავნე ნივთიერებათა ტოპ-ჩამონათვალში.

პურაბა, შავი ძლიანი, ძიფიფი

თუ დაინახეთ, რომ დახლზე კურაბა და ქიშიში ღამაზად გამოიყურება, დაფიქრდით, როგორ შეინახეს ასე კარგად ისინი. ბუნებრივად დაწიებული გარგარი ასეთი ღამაზი შესახელობის არ არის.

ნაყინი

განსაკუთრებით, სპეციალურ ნაყინის კაფეებში, შეუძლებელია მოხადებული იყოს რისიგან. ხილის ნაყინებში ხომ ნატურალური საერთოდ არაფერია.

კამაბი და რულეტები შეფუთვაში

ისინი არ ხმება, არ ფუჭდება და საერთოდ, არაფერი ემართება. ერთი თვე ასე, პირვანდელი სახით იდგება დახლზე.

შოკოლადები

შოკოლადების 90%-ს არაფერი აქვს საერთო ნამდვილ შოკოლადთან. შოკოლადის ბატონები – ეს გახლავთ დიდი რაოდენობით კალორიებს დამატებული ქიმიური ნივთიერებები, გენეტიკური მოდიფიცირებული პროდუქტები, საღებავი ნივთიერებები და სხვა არომატიზატორები. შაქრის დიდი შემცველობა, პლუს ქიმიური დანამატები, მაღალ კალორიულობას უწყობს ხელს და იმას, რომ გინდოდეთ მისი შეჭმა კვლავ და კვლავ.

ძაბაში

განსაკუთრებით, მამაკაცებისთვის არ შეიძლება, რადგან გაყინული ქათმის პორციებზე გაზრდილი. ქათამი გაჯერებულია 6 ქაღალური პორციებით, მათ შორის, პროგესტერონით. ამიტომაც, თუ მამაკაცი ასე გაჯერებულ ქათამს მიირთმევს, მას ბუნებრივად დაეცემა ტესტოსტერონი იმ ზღვრამდე, რომლიდანაც აღდგენა შეუძლებელია. ცხვარი ერთადერთი ცხოველია, რომელიც არაფრით არ შეჭამს პორციას. მიირთვით ხორცი არაკომერციული ხაზიდან. ქათამი კი – ყველაზე კომერციული პროდუქტია!

მდნარი ყველი

ყვარი ყველის სახეობებისგან განსხვავებით, მდნარი ყველი მეტ ნატრიუმს შეიცავს, რაც მას არასასურველ პროდუქტად აქცევს იმ ადამიანებისთვის, რომელთაც აწუხებთ პიპერტონია და გულ-სისხლძარღვთა დაავადებები.

ხსნადი ყავა

მამაკაცებისთვის კატეგორიულად არ შეიძლება! პორციონალური ჯირკვლების სრულ დეფორმაციას იწვევს.

არომატიზებული ჩაი

სვეტი ნატურალური ჩაი, რომელსაც არანაირი დამატებითი გემო არ აქვს. ყველა არომატიზებულ ჩაის დამატებული აქვს ან ლიმონის, ან ფორთოხლის, ან სხვა ხილის მუკა. იწვევს შეშვებას მომენტალურად.

რაფინირებული ზეთი

რაფინირებული ზეთის მიღება არ შეიძლება, ის მოლეკულური სტრუქტურით თითქმის საერთოდ არ განსხვავდება პლასტიკატისგან. სწორედ ასეთ სტრუქტურას იღებს ზეთი რაფინირების დროს, ძლიერი გაცხელებისას. ის შლაკებით ავსებს ორგანიზმს და ძლიერ კანცეროგენად ითვლება. ამ მიზეზითვე არ შეიძლება ორჯერ ერთი და იგივე ცხიმში (გარდა ზეთუნის ზეთის) პროდუქტის შეწვა. რაფინირებული ზეთის გამოყენება არ შეიძლება უმად სალათებში.

კმტრები, სხვადასხვა სოუსი და სანელებლები

მასში დიდი რაოდენობით საღებავები, გემოს შემცველები და კონსერვანტებია, რაც არღვევს კუჭ-ნაწლავის მიკროფლორას და ორგანიზმში სასარგებლო მიკრობებს ანადგურებს.

კარტოფილის ჩიფსები

კარტოფილის ჩიფსები მზადდება არა მთელი კარტოფილისგან, არამედ მისი პიურესგან. არსებითად კი, ეს გახლავთ ნახშირწყლების, ცხიმების და ხელოვნური გემოს დანამატების ერთობლიობა.

სწრაფად მოსამზადებელი პროდუქტები

ყოველგვარი ხსნადი სუპი, კარტოფილის პიურეები, წვენის ფხვნილები – ცარიელი ქიმიია, რომელიც საშინელ ზიანს აყენებს ორგანიზმს.

ალკოჰოლი

მინიმალური რაოდენობითაც კი ხელს უშლის ორგანიზმის მიერ სასარგებლო ვიტამინების შეთვისებას. გარდა ამისა, ალკოჰოლი ძალიან კალორიულია. დვიდზე, თირკმელსა და სხვა ორგანოებზე მისი მოქმედების შესახებ ხომ ისედაც გეცოდინებათ. და ნუ დაეკრძობთ იმ მოსაზრებას, რომ თითქოს ალკოჰოლის მცირე რაოდენობა სასარგებლოა ჯანმრთელობისთვის. ძალიან იშვიათად და უმცირესი დოზებით – ეს გახლავთ ალკოჰოლის მოხმარების დაშვებული ზღვარი.

ტკბილი გაზიანი სასმელები

ტკბილი, გაზიანი სასმელები – ეს არის შაქრის, ქიმიისა და გაზების ერთობლიობა. ეს ყველაფერი კი ხელს უწყობს მავნე ნივთიერებების ორგანიზმში მოხვედრას. ამასთან, გაზიანი სასმელები დიდი რაოდენობით შაქარს შეიცავს, ეკვივალენტით – 5 ჩაის კოვზი ერთ ჭიქა წყალში. ამიტომაც ნუ გაგიკვირდებათ, როცა ის წყურვილს არ გიკვავთ.

მარწყვი სამთარში

ზამთრის მარწყვი – აბსოლუტურად არასასარგებლო პროდუქტია. არცერთ ვიტამინს ის არ შეიცავს.

წვენიანი ძაღვლის აკაბუაში

არანაირ ნატურალურ წვენი აქ ღაპარაკი არ არის. ნუ დააღვივებთ მათ ბავშვებს! ეს არის სუფთა ქიმიია!

დავით ქითანავა

კომეა ბვანჯი ჩიქოვანავა

მაშინ კონია დალონდა, ფერი ედო მეტად ბაცი, სურდა, რომ გადაერჩინა მისთვის განწირული კაცი, ხალხი ფეხზე დააყენა, იწყეს სჯა და ფუცი-ფაცი, მაგრამ გვანჯი ვერ დაიხსნეს, ბედისგან შორს განაგაცი.

ირკუტსკ-ქალაქს გადახვეწეს, საქმე უქნეს არსაქნელი, სიძნელე არ აშინებდა, ჯანზე იყო მეტად მრთელი, მომშვილდულს და ბეჭგანიერს ლერწამივით ჰქონდა წელი,

კაცი, ნახვით ვერ ძღებოდა, ქალი იყო „დასაბმელი“. ქუჩაში რომ სეირნობდა, მზეთუნახავს ჰკიდა თვალი, გულმა უგრძნო, წინ რომ ედგა მისი ბედის მომავალი. სიყვარულმა აგრძობინა მისი ჯადოსნური ძალი, ასე გახდა გვანჯის ცოლი ნადიუშა – რუსის ქალი. ძველი თავადიშვილია, დიდი გვანჯი ჩიქოვანი, მასზე ლექსი რომ დავწერო, თავი ვალდებულად ვცანი, დაბადებით დაენათლა არამზუტუს სიგრძე-განი, ჭკუა, გონება და სიბრძნე შესაფერი, შესაგვანი. მის საქმეთა აღწერაში მინდა მქონდეს მცირე წვლილი,

კიდევ ვწერ და კიდევ ვამბობ — მაინც არ ვარ კმაყოფილი.

მტრისას, გვანჯის გილის გამო ჭირი რომ აქვს გადახდილი.

თუმცა გილის დისწულია, მისი ხელით გამოზრდილი. გაუმართლა კიდევ გვანჯიმ, იმედი რომ ჰქონდა დიდი, რუსები რომ თავს დაესხნენ, ალექსისთან ინვა გიდი, ხალხი რომ არ დაეხოცა, გაცლა ამჯობინა მშვიდი, გადასძახა: – „რას მერჩითო!“ და ფანჯრიდან ტყეში მიდის.

მაშინ გვანჯიმ საქმე რომ ქნა, საარაკო, საქებარი, ჩაფრებს რომ არ ჩავარდნოდა გილის ცხენ-ხმალ სატევეარი, გაქუსლა და თან ნაილო, მისდევს მდევარ-მაძებარი, აუტეხეს ბათქა-ბუთქი, მაგრამ გაქრა როგორც ქარი. ორთავ, ბიძა და დისწული, კონიასთან დაიმალა, გაუგეს და შემოერტყნენ, თავს დაესხა შავი ძალა, გიდი დადგა როგორც ჯიხა, უკვე აღარ გაეცალა, ურიადნიკი ჩააძალა, თვით სისხლისგან დაიცალა. როცა სახლში შემოცვივდნენ, მარტო გვანჯი შერჩათ ხელში.

გათოკეს და „დააყუდეს“ წასაყვანად მოსაცდელში, სად არისო ბიძაშენი, ნაუჭირეს ხელი ყელში, ქვეშაგები გადაქექეს, დაძვრებოდნენ ყველა ხერხეში. ეზოში რომ გამოვიდნენ, მოლზე ნახეს გილის კვალი, გამოუდგნენ, მაგრამ უცებ ყველა გახდა შესაბრალი, გიდიმ სროლა რომ ატეხა და გაუხსნა ცეცხლის ალი, ყველა მტვერში აგორავა, მინდი ამოუფცო თვალი. მტერს შეაკვდა, მაგრამ უფროსს ჩააბეჭდა გულში ტყვია,

და შიშისგან გათანგული სტრაჟნიკები მტვერში ყრია. გვანჯი როგორ გაეპარათ აღარავის შეუტყვია, მან შეიხსნა ბორკილები და ტყისაკენ გაუტია. რომ წამოდგნენ რეტდასხმულნი, ვეღარ იცნეს ერთმანეთი.

გვანჯის გამოუდგნენ, მაგრამ მას სწყალობდა მისი ღმერთი. მის ძებნაში დაეკარგათ დღედაღამე არა ერთი, დღეს სვანეთში თუ დაქროდა, ხვალ ელოდა აფხაზეთი.

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

ვახტანგ კეკელია – ეროვნული ცნობიერების საზოგადო მოღვაწე!

უმძიმესი აღმონდა ბოლო ოცდასუთი წელი ჩვენი ერისთვის. განსაკუთრებულად მძიმე იყო ის აფხაზეთის ქართული მოსახლეობისათვის. დაიღუპა უამრავი ადამიანი, ბევრი გაუბედურდა... ზოგმა ვერ გაუძლო უმძიმეს წინეს და, სამწუხაროდ, პიროვნულად დეგრადირდა კიდევ... შეუძლებელია ამას ხედავდნენ და ადამიანს გული არ გეტკინოს. საბედნიეროდ, არიან ადამიანები, რომლებმაც გაუძლეს კატაკალიზმებს და პირიქით, სულიერად გამოიწრთნენ, გააკურდნენ და ჯიუტად ადგანან ცხოვრებაში ერთხელ არჩეულ გზას! გზას, რომელსაც ქვეყნის, ერის სამსახური ჰქვია! მშობლიური კუთხის, ქალაქის, სოფლის სამსახური ჰქვია!.. ნამდვილად მეთამაშობა, რომ ერთ-ერთი ასეთი პიროვნება ჩემი ძველი მეგობარი, ეროვნული მოძრაობის თვალსაჩინო წარმომადგენელი, ბატონი ვახტანგ კეკელია! უამრავ ღირსეულ ადამიანს შევხვედრივარ ცხოვრებაში და ერთერთი მათ შორის უდაოდ ვახტანგია! თამამად ვიტყვი – ის არის თხემით ტერფამდე პატრიოტი, ეროვნულ-ტრადიციული ცნობიერების, უწყვეტების და უაღრესად შრომისმოყვარე საზოგადო მოღვაწე! ის არის კაცი, რომელიც ვერ გატეხა უმძიმესმა ოჯახურმა ტრავმამაც... მე პირადად,

ყოველთვის მაცნობდა მისი სულის სიძლიერე... ისე ნუ გამოგებს ნურავინ, რომ მიკერძოებული ვარ მეგობრისადმი. არა! თუ ადამიანი ღირსეულია და ამასთან ერთად მეგობარიცაა, მითუმეტეს ვალდებული ხარ დამსახურებისამებრ მიაგო მას... თანადგომა ყველას გვეკრძაება! ჰოდა, მეც ქვეყნის გასაგონად ვამბობ – ვახტანგ კეკელია, რომელიც დღესაც დაუღალავად იღვწის თავისი სამშობლოს, კუთხის, რაიონის სასიკეთოდ – ნამდვილად ღირსია მშობლიური სოფლის მოსახლეობამაც დააფასოს, უფრო სწორად, აღჭურვოს ისეთი უფლებამოსილებით, რაც მისცემს მას შესაძლებლობას უფრო ეფექტურად მოახმაროს ხალხის საკეთილდღეო საქმეს საკუთარი პოტენციალი. რა თქმა უნდა, ეს ხალხის გადასაწყვეტია! რასაკვირველია, სოფელმა უნდა გააკეთოს შეუმცდარი არჩევანი! ცხადია, არჩევანში ყველანი თავისუფალი ვართ! მაგრამ, ჩემი უმორჩილესი თხოვნაა, როცა საარჩევნო ყუთთან მივალთ – მივიდეთ იქ კარგად მოფიქრებული და აწონილ-დაწონილი გადაწყვეტილებით.

ზურაბ კვარაცხელია,
სახალხო მოძრაობა „სამშობლო“
ზუგდიდის ორგანიზაციის თავმჯდომარე

აბაშის ღირსეული დეპუტატი!

გამეხარდა, როცა შევიტყვე ბატონ ვახტანგ კეკელიას, ზვიადისა და მერაბის ერთგული თანამებრძოლის, ეროვნული მოძრაობის პატრიარქის გადაწყვეტილება დამოუკიდებელ კანდიდატად კენჭი იყაროს აბაშაში ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნებზე.

გამეხარდა იმიტომ, რომ მისი განვლილი ცხოვრების გზა არის მშობლიური ერის უანგარო მსახურება, რომ მისი მრწამსი, მისი ზნეობა ჭეშმარიტი ქართველი კაცის ზნეობაა და მრწამსია, რომ მისი მოღვაწეობა აფხაზეთში აფხაზეთს და ქართველთა ისტორიული ძმობისა და მეგობრობის თვალსაჩინოებაა!

აი, ამგვარი პიროვნული თვისებების მქონე, ამგვარი ცხოვრებისეული გამოცდილების დეპუტატი შესძლებს აფხაზეთთან ჩატეხილი ხიდის აღდგენას, მოღალატე ხელისუფალთა მიერ ხელოვნურად შექმნილი პრობლემების დაძლევას, გულგატეხილობის, ეროვნული ნიჰილიზმის გაქარწყლებას...

ამგვარი დეპუტატი არ დაუშვებს მიწების უცხოელებზე გასხვივებას,

ხელს შეუწყობს მეგრული კაცის ოდნობადეს აყვავებას, სოფლის მეურნეობაში ახალი ტექნოლოგიების დანერგვას... და, რაც მთავარია წინ აღუდგება ჩვენ ტრადიციებთან, ცხოვრების წესთან, ცნობიერებასთან მებრძოლი ლეგიონის მცდელობას გადაგვაქციონ კონნიტებად და გადაგვჩვენონ უზნეობის ჯოჯოხეთურ უფსკრულში!

დიდა ბატონ ვახტანგ კეკელიას პირადი დეპუტატი ეროვნული მოძრაობის ფლაგმანის „ჰელსინკის კავშირისა“ და საარჩევნო ბლოკ „მრგვალი მაგიდა – თავისუფალი საქართველოს“ იდეების გავრცელებაში, მათ ორგანიზაციულ საქმიანობაში, განსაკუთრებით დასავლეთ საქართველოში, ანუ 28 ოქტომბრის არჩევნებზე ეროვნული ძალების გამარჯვებაში...

ძვირფასო აბაშელებო, მე მჯერა თქვენი, რომ მხარში ამოუდგებით უღალატო კაცს და მასთან ერთად შესძლებთ არსებული საჭიროებების პრობლემების მოგვარებას!

თენგიზ კუბლაშვილი,
უზენაესი საბჭოს დეპუტატი

სამარკალისო ხსოვნა და დიდება გმირებს!

მიმდინარე წლის 9 მაისს, ამდღეულ და სადღესასწაულო ატმოსფეროში წარმართა პირველი ტრადიციული ტურნირი ნარდში აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ ქალაქ ოჩამჩირის მკვიდრთა კავშირ „ერთობა“-ს წევრთა შორის, რომელიც ეძღვნებოდა ლეგენდარული გმირის, სახელგანთქანი თანამემამულის მელიტონ ქანთარიახის ხსოვნას, რომელმაც თავის თანამებრძოლ მიხეილ ეგოროვიან ერთად, 1945 წლის 9 მაისს, აღმართა რაიხსტაგის შენობის გუმბათზე გამარჯვების დროშა.

მანამდე, საბჭოთა კავშირში, „ერთობა“-ს მიერ მსგავსი ტურნირები ტარდებოდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლებში დაღუპულთა ხსოვნის აღსანიშნავად, ხოლო მიმდინარე წლიდან საფუძველი ჩაეყარა ამგვარ ღონისძიებებს.

სულ ტურნირში მონაწილეობდა 32 ადამიანი, რომელთა შორის იყვნენ სხვადასხვა პროფესიულ სფეროში წარჩინებულები, მათ შორის ჯანდაცვის, კულტურისა, სპორტის, მრეწველობისა და სხვა დარგებში დასაქმებულები. ტურნირში მონაწილეობის მისაღებად მოსკოვიდან ჩამოვიდნენ ლორენცო შარანგია, თამაზ ჩიქობავა, იური ღონია, ვოვა უბირია, როლანდ ჯობავა, დიმიტრი ჭანტურია, ზუგდიდელი – ჭიჭიკო ბარამია, ქუთაისიდან – თემურ ძაგანია და დათო ნორაკიძე.

მონაწილეები დია კენჭისყრით განითქმნენ წყვილებად. ტურნირში გაიმარჯვა გია შანავამ, რომელსაც გადაეცა მელიტონ ქანთარიას სახელობის გარდამავალი თასი, პირველი ხარისხის დიპლომი, სპეციალური მედალი და ფასიანი ჯილდო, მეორე ადგილზე გასულ რაულ ჯანაშიას კი გადაეცა მეორე ხარისხის დიპლომა და ფასიანი პრიზი. ტურნირის მონაწილეებმა გადაიღეს საერთო ფოტო, რომელსაც ვაჭვეყნებთ.

დადგინდა, რომ მსგავსი ღონისძიებები სისტემატურად ჩატარდება მომავალში.

თენგიზ ნორაკიძე,
სპორტის ოსტატი

„პროვოკატორი და არამზადა“

ამერიკის ოფიციალური ჯაშუში – საქართველოს თავდასხმის მინისტრი ირაკლი ალასანიას, რომელმაც რამდენიმე დღის წინ თვითნებურად, პრემიერ-მინისტრთან შეუთანხმებლად, საქართველოში ნატოს რაკეტების განთავსება მოსთხოვა, ა.წ. 23 მაისს თავისი ნაირ არამზადებს და პროვოკატორებს – საქართველოში ნატოს მოსყიდულ ექსპერტებს შეხვდა, რომლებიც 2003 წლიდან დღემდე ქართველ ხალხს ატყუებენ.

შევახსენებთ საქინფორმის მკითხველს, რომ 2004 წლიდან, არნო ხიდობევიშვილი თავის მრავალრიცხოვან პუბლიკაციებში, მანებლების მცირერიცხოვან ჯგუფს ამხელს, რომლებიც თავს ქართველ პოლიტოლოგებს – ექსპერტებს უწოდებენ, ხოლო მისი ტერმინი „პროვოკატორი“ დიდი ხანია ქრესტომათიული გახდა.

ივანიშვილმა პოლიტიკაში მოსვლის პირველივე დღიდან დაუსვა დიაგნოზი საქართველოს მთავარ პროტეკოლოლოგ სოსო ცინცაძეს და თქვა, რომ მასზე სულელ ადამიანს არ იცნობს, პოლიტიკიდან წასვლის წინ კი სწორედ ამ პროტეკოლოლოგებს შეხვდა და დაუმტკიცა, რომ მათი ყალბი პროგნოზები გახვედრის გროშიც არ ღირს. ივანიშვილმა მაშინ მოსთხოვა „ექსპერტებს“, თავიანთი „პროგნოზები“ (რომლებიც შემდეგ, ჩვეულებრივ, არ მართლდებოდა) კონკრეტული ფაქტებით დაედასტურებინათ და არა სკანდალური ჭორები დაეყარათ და მოსახლეობაში პანიკა დაეთესათ.

მაშინ შეხვედრას მხოლოდ ივანიშვილის მიერ ყველაზე „ნაფერები ექსპერტი“ – „ექსპერტთა კლუბის“ პრეზიდენტი სოსო ცისკარიშვილი არ მივიდა, რომელმაც პრემიერისადმი „მადლიერების“ ნიშნად გესლიანად იხუმრა – რეპეტიტორს ვეძებ, რომ ივანიშვილთან შეხვედრისთვის მომამზადოს!..

ამის მერე სოსომ ახალი „ხაზინი“ იპოვა და ახლა მის გაქანვას მუშაობს, ხოლო მეორე სოსო – ის, ცინცაძე, წიგნი რომ არ აქვს წაკითხული, მაგრამ ნატოზე სახობო წიგნი რომ დაწერა და 10 წელი რუსეთის დაშლას, იზოლაციას და დაღუპვას წინასწარმეტყველებდა, დღეს პრორუსული გახდა!..

საკაპუილის დედა ნათესავის (რომელსაც, ივანიშვილის უარის მიუხედავად, ისევ საქართველოს პირველკაცობა სურს) შეხვედრა „ანალიტიკოსებთან“ (ანუ, პოლიტიკური ანალის სპეციალისტებთან) „ნატოსთან თავსებადობის კუთხით საქართველოს თავდაცვის უწყებაში გატარებულ რეფორმებზე“ საუბრით დაიწყო. სქელტუნა „წავიდე ამერიკაში? არ წავიდე ამერიკაში?“-მ ქართველი სამხედროების ISAF-ის საერთაშორისო ოპერაციაში მონაწილეობაზე, 2014 წლის შემდეგ „გადამწყვეტი მხარდაჭერის“ მისიასა და 2015 წელს ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NRF) საქართველოს ჩართვას იხსობდა, ანუ როგორ იყენებს საზარბაზნე ხორცად, თავისი წინამორბედების მსგავსად, ქართველ ჭიბუკებს, თავისი აშშ-პატრონების დანაშაულებრივ ინტერესებში დაქირავებულ ოკუპანტებად რომ არიან ქცეული. აგრეთვე აღნიშნა „შეიარაღებული ძალების დეპოლიტიზაცია, რაც 2013 წლის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი და დიდი მიღწევაა და საარეზიდენტო არჩევნები – ამისი ნათელი მაგალითია“.

ანუ, ამით სააკაშვილის პოლიტიკურმა მემკვიდრემ ხაზი გაუსვა, რომ „გერიტას“ – მარგველაშვილი ქართველმა ხალხმა არა „ქართული ოცნების“ და ბოინა ივანიშვილის ხათრით, არამედ მისი პიროვნული –

„ჭეშმარიტად ქართული ტრადიციული, დარბაისლური ღირსებების“ და წინდების ქსოვაში პროფესიონალიზმის გამო არჩინა! რაც შეეხება ჯარის პოლიტიზაციას – ამაში ირაკლი მართალია: ქართველი ჯარისკაცი აბსოლუტურად აპოლიტიკურია, რადგან მიუხედავად იმისა, რომ სამშობლოს ტერიტორიების 20% დაკარგულია, ის თვალდასუჯული მარტო თავისი ამერიკელი მეთაურების ბრძანებებს ასრულებს პირნათლად ავღანეთში და ერაყში და დანარჩენზე არაფერზე ფიქრობს, როგორც წესდება მიუთითებს!..

შემდეგ პროტეკოლოლოგებთან შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში გაგრძელდა, შეკითხვები რეგონული უსაფრთხოების, ნატოს უელსის სამიტზე საქართველოსთვის გაწვევრის სამოქმედო გეგმის (MAP) მინიჭების საკითხებს ეხებოდა (აღბათ, „დავიწყდათ“, რომ ცოტა ხნის წინ აშშ-ის პრეზიდენტმა ობამამ საქართველოს ნატოს წევრობაზე საბოლოოდ უარი თქვა და რომ საქართველოში მათ „ანალიზებს“ უკვე არაფერ ჭამს).

ბოლოს საშობლოს მოღალატეთა კლუბში ამერიკის დახვედრის სკოლის კურსდამთავრებულმა ალასანიამ მაკკინის მსახური დაქიების იდიოტური „მოსაზრებები და რეკომენდაციებიც“ მოისმინა.

სამონფორმო

სამშობლო ბანსაცდელია!

“როგორც უფალი, სამშობლო ერთია ქვეყანაზედა”. ქართველებს სამშობლო გვაქვს დასაბრუნებელი. ის სამშობლო, რომელიც მასონური ამერიკა და ევროპა ადმინისტრაციული ბერკეტებით, ინსტრუქციებით, ღირებულებებით, ფინანსური და ეკონომიური ბერკეტებით, არასამთავრობო ქსელით, მედია-საშუალებების მიხანმამართული გამოყენებით, ფსიქოლოგიური ზეწოლით გვიპყრობენ და გვანადგურებენ, ნელ-ნელა აუქმდებიან. ეს არის თანამედროვე მსოფლიოში ახალი ტიპის ოკუპაცია, როცა ტანკებს, თვითფრინავებს, ავტომატებს, კალკულატორი, ინტერნეტი, პიარტექნოლოგიები ჩვენს ცხოველებს, ახალი მშვიდობიანი ფორმებით, მზაკრული ხერხებითა და მეთოდებით. დღეს სატანოში გამარჯვებას ზეიმობს ჩვენს სამშობლოში. არანახელი ტერორი, საღიზმი, უხამსობა ყოველივე წმინდათა ნაწილის გათვალისწინებით, ეროვნული კულტურისა და ღირსებების განადგურება. მისი ღირსეობა მასონური სატანისტური ბუნებიდან იღებს სათავეს. საქართველოში აყვავდა მასონური ლოკები, აღარც მალავენ თავიანთ ნამდვილ მიზნებსა და ზრახვებს. ისინი ღიად

ემუქებიან საქართველოს განადგურებით. ენა, მამული, სარწმუნოება მიუღებელია უცხო და გლობალისტური პროცესების განვითარებისთვის. გასული საუკუნის 50-იან წლები მასონურმა ამერიკამ, ევროპამ და იმპერიულმა ძალებმა შეთანხმებულად გაილაშქრეს დამოუკიდებლობის გზაზე ახლად ფეხმდგომი საქართველოს წინააღმდეგ. განაჩენი ამერიკამ და ევროპამ გამოგვიტანა, ხოლო განაჩენის აღსრულება რუსეთმა იკისრა. ეროვნული ფასეულობებით ორიენტირებული ქართული სახელმწიფოს აშენება განიზრახა ჩვენმა კანონიერმა და ერთადერთმა პრეზიდენტმა ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ და ეს ზრახვა დასაწიფივე მოაშთეს. ჩვენ უნდა გავაცნობიეროთ, რომ მასონური ამერიკისა და ევროპის მიმართ მარტო ტერორი იყო, არამედ ეკონომიურად, ზნეობრივად, სულიერად. ჩვენ თუ მიმართულება და ორიენტაციები არ შევცვალეთ, ჩვენი ქვეყნის დაწვლას უკვე დაწყებული პროცესი შესაძლებელია გაგრძელდეს და ბოლომდე მივიდეს. რაც შეეხება, ჩვენს უკანონო ხელისუფლებას,

რომელიც ამერიკული ხელისუფლებაა, ორივე ძალა ნაციონალებისა და ამერიკული ოცნებაც იმართებიან ერთი პოლიტიკური ცენტრიდან და ქართული საქმის ნაცვლად მასონური ამერიკისა და ევროპის საქმეს აკეთებენ. ჩვენ ისე უნდა მოვიქცეთ, როგორც ჩვენს სამშობლოს სჭირდება. საქართველოს კი უპირველეს ყოვლისა, რუსეთთან ურთიერთობის დალაგება აძლევს ხელს, ყველამ უნდა გავაცნობიეროთ, რომ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის დარეგულირებას წინ უნდა უძღოდეს ჩვენი დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნება, ვისაც ეს ასე არ უნდა, მათ საქართველოს ერთიანობა არ უნდათ. გვჯერა, რომ სწორი დიპლომატიური ნაბიჯებით ამის გაკეთება შესაძლებელია. ჩვენ დაუმარცხებელი ვართ! გამარჯვებისთვის უნდა გიბრძოლოთ! მოგმართავთ საქართველოს მოსახლეობას, ქართველს თუ არაქართველს! ვისაც საქართველო უყვარს, თავად გადავწყვიტოთ ჩვენი სამშობლოს ბედი, გავერთიანდეთ და დავიცვათ ჩვენი სამშობლო, ღირსი თავად გამოჩნდეთ.

მსოფლიოში სიკეთე, სამართლიანობა და უფალი ჩვენთანაა!

საქართველოს კანონიერი და ერთადერთი პრეზიდენტის ბატონ ზვიად გამსახურდიას ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის მებრძოლი: **ლაშა გამსახურდია, ბიორბი ციხისთავი, ბერძენი ლუღუშაშვილი, მათია სავანელი, სალომე წითუბი, ბიორბი აბაღლოვალი, ღაბია ჯანდიერი, ლევან ხაალოშვილი, სანდრო მარიაშიძე, ბიორბი ბაღვაში, ბიორბი ჩოლოყაშვილი, ლეო ზინცაშვილი, ნაილი ხომეიძი, სულ 3031 მებრძოლის სახელით, 2014 წლის 13 მაისი, სირია, დამასკო**

ქართველი გლეხის გულსტკივილი

პირველ რიგში მინდა დიდი მადლობა ვუთხრა გაზეთ **“ილორი”**-ს შემოქმედებით კოლექტივს, რომელმაც მე – მშრომელ გლეხსაც, საშუალება მომცა, რომ ჩემი ხმა მივაწვდინო საზოგადოებას.

ჩემი ძვირფასო თანამემამულენო, ნება მომეცით, ორიოდე სიტყვით გაგაცნოთ ჩემი პიროვნება.

მე ვარ ქართველი გლეხი, ყოფილი მოწინავე მენაიე აფხაზეთიდან, ქართველი ვაი-პოლიტიკოსების მიერ გამოგდებული ოდაბადედან. რა დღეში ვართ დღეს, ისინი, ვისაც სოფლის შრომა უყვარს, ყველას კარგად მოეხსენება. რაც საბჭოური, ავად თუ კარგად, უზრუნველი ცხოვრება დაგვიტოვებს, მამაპაპული მიწიდან გამოგვყარეს, მე, პატოსანმა მშრომელმა გლეხმა, გადავწყვიტე მეცხოვრა სოფელში და გამეგრებებინა ჩემი საქმიანობა. მეც შემეძლო წავსულიყავი თბილისში, ან სხვა ქალაქში და უფრო იოლი შრომით, თავღიობით, სპეკულანტობით მეშინებო პურის ფული და უფრო უკეთესად მეცხოვრა, ვიდრე დღეს ცხოვრობს სოფელში.

ჯერ ერთი, რუსთაველის გამზირი ამდენ ხალხს ვერ დაიტევს, მეორეც, დღეს სოფელს უფრო უჭირს, ვიდრე ქალაქს. სოფელში რომ ჩავდი, 20 წლის უკან, ერთ დროს აყვავებული, სიცოცხლით სავსე სოფელი დამხვდა გავერანებული, რომელიც გავდა ნაომარ ფრონტს. სოფლები ქალაქებში გაიქცნენ ლუკმა პურის საშოვრად, შენობები დანგრეული იყო, გზები გაუვალი. სოფელი თითქმის უპატრონოდ იყო გატოვებული. ბუნებრივია, შეიძლება შემეკითხონ, ეს რომ ოცი წლის უკან იყო. იყო და დღესაც ასეა!

ჩემი თუ არ სჯერა ვინმეს, შეუძლია მობრძანდეს და თავად ნახოს, რა დღეშია დღეს ერთ დროს შეძლებული სოფელი. უბედურება ის გახლავთ, რომ ტრაქტორის უქონლობის გამო გლეხს მიწა ვერ დაუხნავს, დაუშუშავებს, ის ტრაქტორები მაინც სად გაქრა, მიწას დღედაღამ კედში რო დასდევდნენ? დღეს ძალიან უჭირს ხალხს, სამწუხაროდ, ახლანდელი მთავრობის მხრიდან გამოჩენილი ყურადღებაც არაა საკმარისი. ისიც ფაქტია, რომ ხშირად ქვეყნის ხელმძღვანელობა ჩვენი პრობლემების მოსაგვარებლად ვერ იცლის – დასავლური გარეყენების დაკანონების არის დაკავებული. რა უნდა ჰქნან – ტრადიციების მორღვევის გარეშე ევროპაში არავინ მიგვიდებს! ზოგი კი საქართველოსთვის უბედურების მომტანი შეიარაღებით არის დაკავებული, ამომრეველების დაუკითხავად არჩეულ საწვალ პრეზიდენტს საერთოდ ვინ ეკითხება რამეს, ან როგორ გაუბედავს საქართველოს მამა-მარჩენალს რიჩარდ ნორლანდს ვინმე სიმართლის პირში თქმას?

ჩვენ ქართველებს ისეთი საშიში მტერი არ გვაქვს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და **ნატო**-ს ბირთვულქობიანი რაკეტები დაგვკიდებს ამ, ისედაც ფეოქალაქში ეპოქაში. ყველას კარგად უნდა გვეხსოდეს: რა პრობლემასაც მშვიდობიანი მოლაპარაკება ვერ მოაგვარებს, მას ვერანაირი ბირთვული იარაღი ვერ გადავწყვეტს. და თუ ჩვენს თავს კიდევ რამე

უბედურება დატრიალდა, თუნდაც 2008 წლის აგვისტოსნაირი, ეს მხოლოდ ჩვენი არასწორი პოლიტიკის ბრალი იქნება!

ხომ ნათქვამია: **“რაც მოვივა დავითავ, ყველა შენი თავითაო”**.

რა ვქნათ ქართველებმა? ზოგი ზის და უყურებს **“იმედო”**-ს ტელეგადაცემებს, რომელიც ისედაც განუერვიულებულ გამწარებულ ხალხს კიდევ უფრო უფუჭებს განწყობას თავისი არაფრისმოქმედი რეკლამებით.

არავინ აპროტესტებს იმას, რომ ცარიელდება ქვეყანა, სოფელი, გაჭირვებაში ჩავარდნილი ადამიანები ჰყიდიან ყველაფერს – საოჯახო ნივთებს, საყოლიებებს, სახლ-კარს, რათა თავს უშველონ. ბოკრია-ბარამიძე-სააკაშვილებისთვის ავად-სახსენებელ საბჭოთა პერიოდში იმდენად მაღალი იყო ჩვენი ცხოვრების დონე, რომ სხვები ჩამოდიოდნენ ჩვენთან საცხოვრებლად. დღეს კი პირიქით ხდება, თუ გონს არ მოგო ქართველები მალე საქართველო ქართველების გარეშე დარჩება. ჩვენს ქვეყანას კი სამხრეთიდან მუშტრის თვალთ მოყურადებული ავისსურველები დაეპატრონებიან!

ამიტომ ვთხოვ ყველა ქართველს, ვისთვისაც ძვირფასია სამშობლო, ქართული ტრადიციები, ხმა ავიმადლოთ დღეს გაშეფხვნილი უსამართლობის წინააღმდეგ, რათა მომავალში **“ჩვენი თავი ჩვენვე გვეუწონოდეს...”**, რომ ვიყოთ უფრო ბედნიერები!

ამისათვის ჩვენ არ გვჭირდება ოკავანგადმული ამერიკელი აგრესორები, გარყვნილი ევროპა, მათი ტანკები და რაკეტები, რაც საქართველოს გაქრობას უქადის მსოფლიო რუკიდან. ჩვენ დღეს პაპიური გვეჭირდება მხოლოდ მშვიდობა, მდიდარი სოფელი და ყველასათვის ხელმისაწვდომი რუსული ბაზარი. გთხოვთ ნუ დაგვარგავთ ძველ გზას და ძველ მეგობარს. საქართველოს მხოლოდ ერეკლეს გზა იხსნის.

მოელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ: **პუტინი არ არის ჩვენი მტერი!**

გაიხსენეთ მისი სიტყვები: **ГРУЗИНСКИЙ НАРОД САМЫЙ КРАСИВЫЙ, САМЫЙ ТАЛАНТЛИВЫЙ НАРОД. ДЛЯ РОССИИ, БЛИЖЕ ГРУЗИНОВ НЕТУ НИКОГО ПО КУЛЬТУРЕ, ПО ВЕРЕ!**

მოგიწოდებთ, დაგმეთ სააკაშვილისეული ანტირუსული ისტერია!

ნუ გადავაცქევთ საქართველოს ამერიკის შეერთებული შტატების კოლონიად, ნუ გავხდით საქართველოს ზემოქალაქი სახელმწიფოების საომარ პოლიგონად. ვიზრუნოთ მშვიდობაზე, თავისუფლებაზე, ჩვენი შვილების მომავალზე! ამისათვის საჭიროა მომავალი თვითმმართველობის არჩევნები ჩავატაროთ გაყვლების გარეშე და არა ისე, როგორც ჩატარდა წინა საპრეზიდენტო არჩევნები, ეგრეთწოდებული დასავლელი დამკვირვებლების და რიჩარდ ნორლანდის მკაცრი მეთვალყურეობით, რაც სიყალბის გარდა არაფერს მოგვიტანს!

დამილოცინიარ, ჩემო მშობლიურო ხალხო! გისურვებთ, რომ საქართველო გახდეს მდიდარი, რომ კანონი კანონობდეს, უფროსი უფროსობდეს, უმცროსი უმცროსობდეს, სოფელი შენდებოდეს და მდიდრდებოდეს, რომ ტრაქტორი საქმენელი არ იყოს გლეხისათვის... გისურვებთ ბედნიერ მომავალს!

აი, ის, რისი თქმაც მინდოდა თქვენთვის, პატივცემული მკითხველო!

გვანუა ღარსაშვილი, ზუგდიდი

ქართული ხილ-ბოსტნეული საშინაო ბაზარზე ვერ მკვიდრდება

“ჩვენს ფერმერებს ძალიან უჭირთ მოსავლის გაყიდვა და ამიტომ მეტისმეტად იაფად ყიდიან სეზონზე”...

რომელი ქვეყნიდან შემოტანილი სურსათის აღარ შეხვდებით მაღაზიებსა და სუპერმარკეტებში. ამ მრავალფეროვნებაში ქართულ პროდუქციას საკმაოდ მოკრძალებული ადგილი უჭირავს, მათ შორის, ხილ-ბოსტნეულსაც. საადრეო მოსავლის წყალობით დღეს ქართული ხილი და ბოსტნეული სავაჭრო ქსელში მეტია, ვიდრე ზამთარში იყო, თუმცა, უცხოური პროდუქცია ძლიერ კონკურენტად რჩება ფასითაც და ხარისხითაც. დიდ სუპერმარკეტებსა და მაღაზიებში პროდუქტს ეტიკეტი აქვს და აწერია, საიდან არის შემოტანილი, შედარებით მცირე სავაჭრო ობიექტებში კი ასეთი მითითება თითქმის არ არის, მეტიც, იქ ხშირად ვერ (თუ – არ?) გეუბნებიან პროდუქტის სადაურობას.

6060 ნ. (კონსულტანტი) – დიდი სუპერმარკეტების ქსელში ვმუშაობ. გვაქვს როგორც ადგილობრივი, ასევე იმპორტირებული პროდუქცია. მაგალითად, კარტოფილი ქართულია, ბულგარული წიწაკა, ლობიო და ბადრიჯანი – თურქული. ნორი იმპორტირებულიც გვაქვს და ქართულიც, მწვანილი კი ძირითადად ქუთაისიდან შემოდის. ბადრიჯანი, ხახვი, მანგო, ანანასი, ფორთოხალი თურქეთიდან არის შემოტანილი. ადგილობრივი პროდუქცია ხშირად უფრო ძვირია: ამაჰად თურქული პამიდორი 2,90 ლარი ღირს, ქართული კი – 4,20, ხოლო დიდმის კიტრი ლამის სამჯერ ძვირია უცხოურზე.

ეთერ სარჯვიაძე (საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის ექსპერტი, თსუ-ის პროფესორი): – რამდენიმე წლის წინ ჩეხმა სტუმარმა მთხოვა, წახვედის წინ თქვენებური პამიდორი უნდა ვიყიდო, რომ ჩემს ახლობლებს ვაჩვენო, როგორია ნამდვილი პამიდორის გემო. ჩვენს მაღაზიებში ხშირად შერეულია იმპორტული და ადგილობრივი პროდუქცია და მოხმარებელმა არ იცის, რას ყიდულობს, ამიტომ ხშირად გაიკონებთ საყვედურს, რომ ხილმა და ბოსტნეულმა ძველი გემო და არომატი დაკარგა. წესით, ნებისმიერ პროდუქტს უნდა ექვროს წარმომავლობა, ადამიანმა უნდა იცოდეს, რამდენად სუფთა გარემოში მოიწიეს ნაყოფი, რომელშიც თანხას იხდის, აგრეთვე, რომელ

ქვეყანაში. მომხმარებელს ინფორმაცია უნდა ჰქონდეს და შემდეგ თვითონ გადაწყვიტოს, შეიძინოს თუ არა სხვა ქვეყნებში წარმოებული პროდუქტი.

როგორც საქართველოს ფერმერთა ასოციაციის თავმჯდომარე **6060** **ზამბახიძე** გვითხრა, **“საქართველოში თითქმის ყველა სახის ბოსტნეული მოდის. სამწუხაროდ, სავაჭრო ქსელში ხილისა და ბოსტნეულის 80% შემოტანილია. აგრარულ ბაზრებში მეტია ქართული პროდუქტი, ვიდრე სუპერმარკეტებში”**.

რატომ არის უცხოური საქონელი უფრო კონკურენტუნარიანი? უპირველესად იმიტომ, რომ ჩვენს ფერმერებს ძალიან უჭირთ მოსავლის გაყიდვა და ამიტომ სეზონზე მეტისმეტად იაფად ყიდიან. მაგალითად, ახალციხეში სომხეთიდან ჩამოდიან და კარგ კარტოფილს ყიდულობენ, ზამთარში კი, როცა ამ უმნიშვნელოვანესი საკვები პროდუქტის მარაგი აღარ გვაქვს, ძვირად შემოგვაქვს სომხეთიდან, ირანიდან და სხვა ქვეყნებიდან. ნორი საქართველოში მაღალი ხარისხის მოდის, მაგრამ მას დიდ კონკურენციას უწევს ჩინური ნორი, რომელიც ხარისხითა და გემოთი ქართულს ვერ სჯობს... ბოლო დროს არაერთი სასაბურვე მეურნეობა გაიხსნა და ადგილობრივი კიტრი და პამიდორი, სიძვირის მიუხედავად, დიდ კონკურენციას უწევს შემოტანილს. მრავლისმეტყველია ციტრუსის მაგალითი: საქართველოში შემოაქვთ ეგვიპტური მანდარინი, რომელიც დამუშავებულია და კანზე პარაფინს უსვამენ, მიმიხიდეველი ფერი რომ ჰქონდეს და გამძლეც იყოს, აჭარაში კი წვეულს ლამის მთელი მოსავალი იზარალებს, რადგან ვერ გაყიდეს და არც სამაცივრე დანადგარები ჰქონდათ შესანახად.

ალბათ, ქართველ ფერმერებს კიდევ უფრო გაუჭირდებათ, როცა ევროპასთან ასოცირების ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ მაღალი ხარისხის ევროპული სურსათი შემოვა. არადა, ჩვენს ქვეყანაში 22 კლიმატური ზონაა და ძალიან ბევრი პროდუქტის მოყვანა შეიძლება, თუ მაინცდამაინც ბუნებრივ პირობებში არა, საბურში მაინც. საკუთარი პროდუქცია საქართველოს იმიტომ არ ჰყოფნის, რომ ჯერჯერობით წარმოება მასშტაბური არ არის.

ბ. ჩიბოტიძე

ჩვენი მემორიარი ალექო

განსაკუთრებით გამორჩეული გამოდგა სასწავლო პრაქტიკა გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტში“, რომელსაც მაშინ პრესის ჭეშმარიტი რეფორმატორი და მეტრე, ლეგენდარული რედაქტორი მიშა (კუწა) კაკაბაძე თავადაცობდა. მან დიდი ნდობა გამოუცხადა ალექოსა და მის თანაკურსელს, სულგანათლებულ თამაზ გაბელიას, რომ ახალბედებს კინოსტუდია „ქართულ ფილმზე“ მთელი საგაზეთო ვეგორის მომზადება და სტატიის მათივე ფოტოებით ილუსტრირება დაავალა. მას შემდეგ ჟურნალისტური მოღვაწეობა ერთი დღითაც არ შეუწყვეტია, ხოლო 1958 წლის 15 იანვრიდან, სადამოს გაზეთ „თბილისის“ პირველი ნომრის გამოსვლიდან ამ გაზეთში 21 წელიწადს მოღვაწეობდა. მე, მის უმცროს მეგობარსა და ბევრ ჩემს კოლეგას დღესაც გვახსოვს მისი მწვავე კრიტიკული პუბლიკაციები „ჩიხები ჩიხში“, „არც ხორცი ვარა, არც ტყავი“, „არ გოგონებზეც მაკარონივით იმსხვრევა“ და მრავალი სხვა, რომელთაგან განსაკუთრებით გამოყოფილია ჟურნალისტური გამოძიების შედეგს – წერილს „ექსპერტებს მივაშველოთ ექსპერტი“, რომლითაც ალექომ ის კორუფციული სქემა ამხილა, დამნაშავეთა ნაცვლად არაერთი უდანაშაულო ადამიანი რომ გაისტუმრა ციხეში.

ქართული მედიის თვალსაჩინო წარმომადგენელს, ღირსების ორდენოსანს, მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო პრემიისა და საქართველოს ტელერადიოკომიტეტის წლის საუკეთესო გადაცემათა კონკურსების მრავალჯერ ლაურეატს, მრავალი საინტერესო წიგნისა და გაზეთის ავტორსა და რედაქტორს, ჩვენს ერთგულ მეგობარსა და თანამშრომელს **ალექსანდრე შენგელიას** 15 ივნისს 80 წელი უსრულდება.

სამართალდამცავთა ცნობილ ლიდერებს ჯერ კიდევ იმ დროს საქვეყნოდ ათქმევინა, რომ ამ ნაწარმოებებს გაცილებით დიდი შედეგი მოჰყვა, ვიდრე მათ მიერ განხორციელებულ ყველაზე ხალხმრავალ და ძვირადღირებულ ოპერაციებს. ამის დასტურად თუნდაც „კაკაბაძის ზარები“ კმარა, რომლის შემდგომ საქართველოში 12 წლის მანძილზე აღარ განმეორებულა ფულის გამოძაღვის მიზნით ადამიანთა გატაცება და ეს გრძელდებოდა მანამდე, ვიდრე დიდი კატაკლიზმების პერიოდში ხელისუფლებაში ამოტივტივებული ზოგიერთი კრიმინალი თვითონ არ დაადგა ამ უკეთურ და ნადრას გზას.

ალექსანდრე შენგელიამ პრესაში აქტიური მოღვაწეობა ჯერ კიდევ 1953 წელს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტის განყოფილების პირველ კურსზე სწავლისას დაიწყო. ამ პერიოდში მისთვის

გამიშვან. თითოეულ გაწვევაზე ერთი ვარსკვლავი მემატებოდა. ასე რომ, უკვე მათიორი გამზადეს და რაღა დამჩნა გენერალობამდე? მასხოვს, ამ სიტყვების შემდეგ პრეზიდენტიდან ტელერადიოკომიტეტის იმდროინდელმა თავმჯდომარემ, ბატონმა ნუგზარ ფოფხაძემ ტრიბუნაზე მდგომს ფურცელი მიაწოდა.

როგორც მოგვიანებით შევიტყვე ფოფხაძე წერდა: „ალექო, ჩათვალე, რომ დღეიდან საქართველოს ტელევიზიის სამართლისა და მორალის სამსახურს უხელმძღვანელებ. უარი არ სთქვა“. შემოქმედებითად ძალზე ნაყოფიერი 9 წელიწადი გაატარა ტელევიზიაში, შემდეგ 12 წელიწადი მშობლიურ ქალაქში გაზეთ „ქუთაისის“ მთავარ რედაქტორად მსახურებდა სამშობლოს. პარალელურად თავადაცობდა აგრეთვე „დემოკრატს“, „თეთრ ლეიონს“, „ბექტარს“. დააფუძნა და 1995 წლიდან რედაქტორობდა 20-გვერდიანი საავტორო ყოველთვიურ გაზეთს „სარკმელი საქართველოსი“, რომელიც ჩვენი ქვეყნის გარდა საზღვარგარეთაც ვრცელდებოდა; სტილისტ-რედაქტორად მოღვაწეობდა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში, ამასთან წლებს განმავლობაში იყო საქალაქო და რაიონული საბჭოების დეპუტატი; კულტურის მუშაკთა პროფკავშირის თბილისის კალინინის რაიონის მდივანი და სახალხო კონტროლის თბილისის საქალაქო კომიტეტის საჯაროობის სექტორის გამგე.

ფერტილო, რომელსაც დღეს გთავაზობთ, ჩვენი ალექოს უახლოესმა მეგობარმა, საქართველოს სახალხო მხატვარმა, რუსთაველის პრემიის ლაურეატმა, პროფესორმა კორნელი სანაძემ იმ დღეებში შექმნა, როცა ჩვენს ამჟამინდელ იუბილარს 33 წელიწადი გაჰყავდა, მაგრამ ამ ნაწარმოებს პირადად მე მხოლოდ ახლახან გავეცანი იმის მიუხედავად, რომ მასხოვდა, რომ იგი სპეციალურად იყო შეტანილი ამ დიდი პორტრეტის კატალოგებში, როგორც ჟურნალისტ ალექსანდრე შენგელიას პირადი საკუთრება. შემთხვევითი არ არის, რომ საიუბილეო თარიღის დღეს ჩვეულებრივი ფოტოპორტრეტის ნაცვლად მის

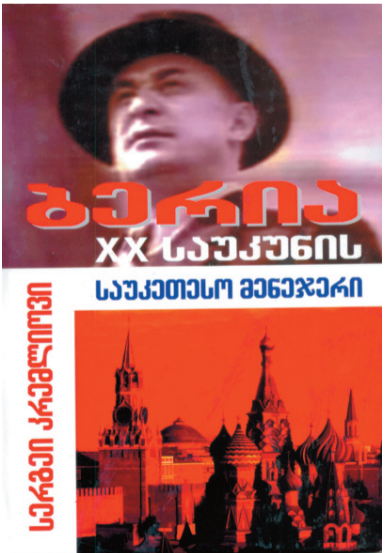
მრავალრიცხოვან მეგობრებსა და მკითხველებს სწორედ ამ ფერტილოს რეპროდუქციას ვთავაზობთ.

გთხოვთ, გაისხენოთ სანდრო მირიანაშვილის ძალზე პოპულარული სიმღერა „საყვარელ ქუჩაზე“, რომელიც კომპოზიტორმა კორნელი სანაძის ლექსის შთაგონებით შექმნა: „ისევ ის ბიჭი ვარ, ხუჭუჭა პატარა!“ ამ სიმღერის სიტყვები დღეს თამაზად შეუძლია გაიმეოროს ბატონმა ალექომ, რამეთუ ამჯერადაც იმ შემოქმედებითი ენერჯითაა დამუხტული, როგორც იმ დროს, როცა ეს ფერტილო იქმნებოდა.

რ. შალამბერიძე
გაზეთ „ილორის“ მკითხველებს კი ვთავაზობთ ალექო შენგელიას მორიგ ლექსს, რომელიც მიმდინარე არჩევნების ზოგიერთ მანიკერებას დაურთებლად ამხელს.

მარათონი
პირველკაცობას დღეს ბევრი ცდილობს, მსტოვრობს, ეშმაკობს, მზაკვრობს, მაცილობს, რომ ჩვენებით დაგვგუპოს და გადაგვაცდინოს...
დემეტრე გვაცილოს მათი ბედი, დემეტრე გვაცილოს!
ხან ვარდისფერო, ხან ცისფერი ისწორებს ჩოხას,
დისკანტი თუ აქვს, საარჩევნოდ იყენებს ბოხ ხმას,
ხალხს ზღაპრულ კოშკებს პირდება და...
თვითონ იშენებს;
დემეტრე, გვისხენი ვამპირთაგან,
დემეტრე, გვიშველე,
თორემ გაგვწმინდეს პირწმინდად და დავრჩით შიშველნი!
სამშობლო ჩემო, ხალხო ჩემო, – ქრისტეს მხედრო, ეს რამდენია, ვინც ორგულობს, ქვეგამხედვარობს?
დემეტრე, მოგვხედე,
რომ დაგვძლიოთ ჭირი ოხერი, ჩამოვიცილოთ მექრთამე და წელში მომხრელი;
მომხეველი და სისხლისმსმელი ისე მოდევრე,
რომ ქვეყანაში
ხეობრივი გვაგვდეს მოხელე-დემეტრო, მოგვხედე ნაწამებ ხალხს,
დემეტრო, მოგვხედე!
ალექსანდრე შენგელია

გამოვიდა ბერიას მეორე ტომი

გამოვიდა მეორე ტომი სერგეი კრემლიოვის წიგნისა „ბერია – XXI საუკუნის საუკეთესო მხეველი“. გამოცემა განხორციელდა სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“ მხარდაჭერით. წიგნის შექმნა შეიძლება ზუგდიდში, რუსთაველის ქ. №68-ში, სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ოფისში. ტელ. 599.209.624
თბილისში წიგნის რეალიზაცია მოხდება ყოველ ოთხშაბათ დღეს, დილის 9 საათზე, ბაქრაძის ქ. №6-ში (დიდუბე), ან, ყოველდღე, მეტრო „მარჯანიშვილის“ ამოსასვლელში, გაზეთების გამყიდველ პაატასთან.
ცნობისათვის დარეკეთ – 599.573.322

პატრიარქმა ემზარ კვიციანს ვერილი მისწერა

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ პრეზიდენტის ყოფილ რწმუნებულს კოდორის ხეობაში ემზარ კვიციანს საკანში ჯვარი, ლოცვები და წერილი შეუგზავნა. ამის შესახებ „Frontnews“-ს კვიციანის ადვოკატმა რევაზ კახნიანურმა განუცხადა.

„უწმინდესმა სთხოვა ბატონ ემზარს, შეეწყვიტა შიშვილობა. ჩვენც ამის მომხრენი ვართ, რადგან ვფიქრობთ, რომ ბრძოლა სამართლებრივი გზებით უნდა გავეგრძელოთ. თავად ემზარი თავს სუსტად გრძნობს, თუმცა კონტაქტურია. მალე მასთან ეკა ბესელია და გედევან ფოფხაძე შევლენ და იმედი გვაქვს, რომ შიშვილობის აქცია დასრულდება“, – განაცხადა ადვოკატმა.
რაც შეეხება საქმეს, ადვოკატი აცხადებს, რომ არ არსებობს მტკიცებულებები, რომლებიც წაყენებულ ბრალდებას დადასტურებს.
ამასთან, მისივე თქმით, არ არსებობს საფუძველი კვიციანის პატიმრობაში დასატოვებლად. საერთოდ გაუგებარია „ქარ-

თული ოცნების“ მიერ „განთავისუფლებული“ სასამართლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილებები, რაც, ყველა გათვლით, ავადსახსენებელი „ნაციონალების“ დაკვეთას უფრო წააგავს, ვიდრე კანონის ზეობას! განა ფაქტი არ არის, რომ მოსამართლეა შემადგენლობა სააკაშვილისა და მისი ხროვის დაკომპლექტებულია და ყოველთვის ნაცო ბინძურ ინტერესს ემსახურებოდნენ.
ეს რომ ასეა, ემზარ კვიციანისადმი გამოტანილი განაჩენიცი მტყვევლებს, მაშინ, როცა ჩვენ სამართალდამცავებს ვერა ვერ მოუხერხებიათ პირწავარდნილი დამნაშავე ნაცების ციხეში გაგზავნა!

ISSN 1987-8966 ilori

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ბაქრაძის ქ. №6, საკან. №01018002930, 234-32-95

მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალაღანია

ტექნიკური რედაქტორი: მისიელ ჩოლოყაშვილი

სარედაქციო საბჭო: ზაურ ბახარია, ზურაბ ჯამბურია, თინათინ კუპლაშვილი, ზვიად მირზაბაძე, ბივი სომხიშვილი, ვიტორ ცაავა, ბიორბი სიჭინავა, ნუზარ სალაყაია (გალი)

გაზეთ „ილორის“ გაცნობა შეგიძლიათ „საქინფორმის“ ვებგვერდზე WWW.saqinform.ge